Biblioteca Municipiului Deva
SALA DE LECTURĂ

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVIII Nr. 7905 | Marți 3 decembrie 1968 | 6 PAGINI — 30 BANI

PAG. A III-A

● Puncte de vedere: Creșteri autentice și artificii de calcul în productivitatea muncii ● Gospodărirea rațională a metalului în producție, prelucrare și consum ● Cine nu deschide ochii, să deschidă punga!

ECUAȚIA ACCESIBILITĂȚII ARTISTICE

de Florian POTRA

opinii

Rafinamentul și accesibilitatea sînt oare termeni antitetici în viața filmului? E o întrebare al cărei răspuns, afirmativ sau negativ, nu poate fi dat cît ai bate din palme. Există un rafinament al ideilor, al gîndirii tinzînd spre abstracțiuni, există un rafinament al mijloacelor îndelung cizelate în echilibrul pe care artistul caută mereu să-l dea expresiei, raportului de adecvare a formei la conținut. De asemenea, accesibilitatea poate fi văzută ca o gamă variabilă de receptare a operei de artă din partea publicului, de la elementar la complex. Problema e interesantă pentru că analiza ei ne trimite la punctele de întîlnire între opera de artă și spectator, anticipîndu-le uneori pe cele posibile în viitorul apropiat și permițînd deprinderea unor sugestii utile atît pentru masele iubitoare de frumos, cît și pentru artiștii însiși. În același timp, termenii discuției pot fi reduși la aceia de calitate a operei de artă și de receptare critică, selectivă. În ultimul capitol din **Istoria socială a artei**, Arnold Hauser pune literatura și arta secolului XX „sub semnul filmului" și interpretează cu acuitate o observație mai veche: „Calitatea și popularitatea artei au fost totdeauna într-un raport dificil. Ceea ce nu înseamnă cîtuși de puțin că masele populare au favorizat în principiu o artă inferioară. O artă bogată și subtilă e pentru ele, firește, mai dificilă decît o artă simplă și puțin evoluată; dar lipsa unei înțelegeri adecvate nu interzice deloc ca masele s-o accepte — deși nu totdeauna pentru valoarea ei estetică". Discuția poate începe și de aici, de la ceea ce Tudor Vianu numea „eteronomia artei", adică de la faptul că arta nu e „pură", ea înglobînd elemente din afara sferei esteticului. Materialul la care apelează artistul — fapte, idei, sentimente — este extraartistic, dar numai „prelucrarea" acestui material în opera de artă poate să dobîndească o valoare estetică. Marele public de cinema, în speță, se arată atras și interesat **în primul rînd** tocmai de „materialul" conținut în film: temă, intrigă, cunoștinte diverse, soluții morale, semnificații, pe firul „romantismului său social", conform cu aspirațiile de perfecționare a vieții individuale și sociale, — și abia în **al doilea rînd**, de excelența expresiei artistice. (Antonio Gramsci mergea chiar mai departe, afirmînd că o carte se citește, la început, din interes **practic**, și doar la reluarea lecturii, din plăcere estetică!)

La rîndul său, artistul — în care, pe lîngă flacăra înaltă a gîndirii, arde și dorul de perfectabilitate al meșteșugarului, al artizanului în sens renascentist — e preocupat de continua cizelare și înnoire a expresiei, a mijloacelor sale de comunicare. Cu alte cuvinte, în timp ce spectatorul e atras cu precădere de **lucrul** reprezentat, artistul tinde să-și exprime ideile și sentimentele printr-un **lucru bine făcut**, din punct de vedere estetic. Problema raportului calitate sau rafinament artistic-accesibilitate poate fi văzută, la un moment dat prin unghiul celei mai stricte adecvări între material și mijloacele de expresie sau, în ultimă analiză, între conținut și formă. Cînd această adecvare își pierde vlaga, cînd se creează distanțe între ceea ce se spune și felul în care se spune, accesibilitatea — în înțelesul ei imediat — are de suferit. Fiindcă, așa cum arată în continuare același Hauser, „cu timpul, formele se desfac de materie și devin autonome, se golesc treptat și pînă la urmă rămîn accesibile doar unei restrînse pătur１". Cultura, cultura cinematografică în cazul de față — parte integrantă a culturii generale a omului contemporan — se dobîndește printr-un contact sistematic și pasionat cu patrimoniul de valori al artei filmului, prin lecturi de specialitate, printr-o activitate individuală și colectivă care presupune considerarea cinematografului mai mult decît un simplu mijloc de divertisment. Sfera acestei culturi nu include, evident, exercițiile gratuite, acel snobism al formelor fără acoperire în idee (și, adeseori, fără acoperire în talent) cultivat de unii cineaști și aplaudat de un public restrîns și snob; rafinamentul, elevația în gîndire și în limbaj, dificultățile de descifrare proprii anumitor filme de o incontestabilă profunzime nu au nimic comun cu extravaganța ostentativă, cu ermetismul căutat și etalat zgomotos — expresie a desconsiderării publicului în genere.

Există, după cum se știe, o mișcare amplă, cuprinzătoare, a societății, în care e implicată și arta ca funcție socială. Înăuntrul acestei mișcări, însă, are loc — în sfera ei de preocupări specifice — și un impuls intim de dezvoltare a artei. Totul e ca asemenea evoluții în spațiul istoriei și al vieții spirituale să fie armonizate, să nu se producă pe linii divergente. Reflectînd cu coerență larga democrație socialistă, estetica noastră militează în favoarea unui „consens al națiunii", în favoarea unei arte cuprinse în curentele profunde ale vieții popular-naționale și ostile fărîmițării lumii artiștilor în mărunte grupări de „elită".

Dificilă, problema accesibilității artei e și complexă, iar simplificările, au efecte nefaste atît pentru oamenii și operele de artă, cît și pentru marele public. Noțiunile de calitate artistică (sau rafinament) și de accesibilitate au fost deseori considerate, cu voie sau fără voie, dintr-un punct de vedere static, ca date aproape fixe, încremenite, fără perspective de evoluție. Or, în realitate, raportul artă-public, calitate-accesibilitate e în continuă modificare. În ce privește arta filmului, **Anuarul cinematografic 1968**, editat de Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmelor — din păcate pentru o sferă îngustă — indică unele simptome semnificative, deși cu o zgîrcenie nemotivată. Dacă **Laleaua neagră**, **Romulus și Remus**, **Winnetou** sau **Dragoste la 0 grade**, filme mai mult sau mai puțin să-

(Continuare în pag. a IV-a)

ZOOTEHNIA în planul cooperativei agricole

Planificarea judicioasă a producției constituie o verigă esențială în șirul măsurilor menite să asigure dezvoltarea continuă a cooperativelor agricole. A planifica înseamnă a gîndi în perspectivă, acționînd cu anticipație toate pîrghiile de care depinde progresul economic. Proporțiile și ritmul de creștere a producției în diferite ramuri și sectoare agricole, concordanța indicilor prevăzuți cu nevoile și posibilitățile reale existente, îmbinarea armonioasă a intereselor cooperativelor agricole și ale membrilor cooperatori cu interesele statului sînt numai o parte dintre multiplele criterii de care trebuie să se țină seama.

Un echilibru armonios al planului de producție presupune, între altele, asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea zootehniei, corelarea prevederilor referitoare la creșterea efectivelor și a producției de carne, lapte, lînă, ouă, cu baza furajeră, adăposturile etc. Ignorarea acestor cerințe frînează ritmul de dezvoltare a zootehniei. Există, desigur, multe cooperative agricole care au reușit ca, paralel cu mărirea efectivelor de animale, să crească corespunzător producția acestora. Cooperativa agricolă din Movileni, județul Iași, a mărit, an de an, numărul de animale. La această unitate întocmirea planului de producție începe, de fapt, cu dezbaterile privind dezvoltarea zootehniei și, ca parte inseparabilă, asigurarea bazei furajere.

„Avem deja o matcă bună de vaci — ne spunea ing. Adrian Iotel, președintele cooperativei — de la care obținem, în medie peste 3 000 litri de lapte. Mai mulți ani la rînd am obținut, la suta de vaci, pînă la 110 viței, deoarece unele au fătat atît la începutul, cît și la sfîrșitul anului. Am reușit astfel să ridicăm potențialul economic al sectorului zootehnic. De pe acum am îndeplinit planul anual de venituri din zootehnie, care se ridică la 2 500 000 de lei. Această sumă reprezintă aproape 50 la sută din veniturile totale ale unității noastre. Grija pentru planificarea judicioasă a producției este urmată de aplicarea întocmai a măsurilor prevăzute, îndeosebi pentru mărirea producției de furaje. Pe această bază reușim să administrăm în hrana animalelor furaje în cantități suficiente și de bună calitate".

Locul zootehniei este bine definit și în planurile de producție ale cooperativelor agricole Forăști, Bulbucenii, Podul Iloaiei și în alte unități ale județului Iași. Consiliile de conducere, inginerii agronomi, zootehniștii, medicii veterinari acționează prin sistemul de planificare pentru creșterea ponderii zootehniei în totalul producției și veniturilor acestor cooperative. Din păcate, sînt puține exemple de acest fel. Pe ansamblul județului, în cooperativele agricole de producție ponderea veniturilor obținute din zootehnie abia ajunge la 28,4 la sută. Care sînt cauzele care au determinat această situație? Organele agricole au cerut cooperativelor agricole să prevadă în planurile de producție cifre nefundamentate, fără să țină seama de condițiile reale. Planificîndu-se creșterea, fără discernămînt, a tuturor speciilor de animale, în multe cooperative cheltuielile de furajare și întreținere întrec cu mult veniturile realizate. De asemenea, este ignorat faptul că există un număr însemnat de animale tarate care dau producții scăzute, sau deloc, care consumă din hrana celor cu potențial productiv ridicat. O situație critică există și în legătură cu adăpostirea animalelor, deoarece sporirea lor numerică nu este însoțită de investiții pentru noi construcții.

Una dintre cele mai mari carențe ale planurilor de producție, care frînează dezvoltarea creșterii animalelor și realizarea unor producții sporite, este că nu prevăd asigurarea corespunzătoare a bazei furajere. Din această cauză, planul la lapte nu se realizează în acest an cu circa 250 litri pe vacă furajată. Direcția agricolă, împreună cu Uniunea județeană a cooperativelor agricole de producție cunosc aceste deficiențe, dar măsurile rămîn mereu în faza de început. S-a preconizat mărirea numărului de taurine în cooperativele agricole situate în zonele cu posibilități de irigare a plantelor furajere. În cooperativele unde cultura cerealelor are o pondere însemnată se vor crește cu prioritate porci și păsări. Acolo unde sînt suprafețe mari de pajiști, așa cum este cazul la Mădîrzac, Sinești, Ciortești etc., se vor crește mai multe oi. La cooperativa agricolă din Sinești s-a propus ca, anul viitor, numărul de oi să ajungă la 5 000. Din păcate, multe asemenea propuneri au rămas pe hîrtie de la un an la altul.

Locul de cenușăreasă al zootehniei în planurile de producție este, în mare măsură, determinat de formalismul de care dau dovadă unele organe agricole, așa cum este cazul în județul Timiș. După cum ne-a relatat tovarășul ing. *Trandafir Cocîrlă*, secretar al Comitetului județean de partid Timiș, de curînd s-a încheiat balanța furajelor fără să se cunoască efectivele de animale din anul viitor. În perioada cînd se întocmește balanța porumbului nu se cunosc efectivele planificate de porci. Consiliul Superior al Agriculturii stabilește ce și cît trebuie făcut, dar nu planifică și mijloacele de realizare a unor sarcini majorate. În cursul anului, apar frecvente schimbări de plan care înghit, în mod inutil, timpul specialiștilor.

Despre „metodologia" de planificare a producției în cooperativele agricole ne-a vorbit și ing. zootehnist *Iulius Ilca*, director adjunct al Direcției agricole Timiș.

„Care este rău? Primim o serie de indicatori de plan care nu sînt însă corelați. Balanța de fu-

Gh. RADEL
M. CORCACI
corespondenții „Scînteii"

(Continuare în pag. a III-a)

Cu vigoarea inteligenței și a tinereții

reportaj de Ilie TĂNĂSACHE

Doi oameni total diferiți. Mircea Roibu, șeful turnătoriei navale la șantierul din Galați, blond, stăpîn pe sine, calm. Celălalt, Matei Kiraly, student în anul V al facultății de mecanică, secția construcții de nave de la politehnica gălățeană, înalt, slab, incitat de idei, cu gesturi nervoase. Ecuația acestor caractere are însă o cunoscută comună: pasiunea pentru nave. O pasiune egală, statornică, emoționantă. Pentru toată viața.

Discuția începe simplu. Vine vorba și despre eșec.

— Eșecul echivalează cîteodată cu ideea vagă a imposibilului. Spun vagă, pentru că, personal, nu cred în imposibil.

Roibu dorește să fie cît se poate de limpede. Nu-i omul echivocului. Vine cu fapte. Memoria aduce în prim plan un studiu al unor specialiști care se îndoiau de ideea inginerului Paul Iordănescu și a tehnicianului Mircea Roibu de la Șantierul naval din Galați privind fabricarea elicelor românești de nave. „Ar trebui niște modificări la cuptoare care se vor ridica la 1 milion lei... Ar trebui...".

Eroare științifică? Posibil. Paul Iordănescu și cu Mircea Roibu au scris atunci, mistuiți de flacăra în care ardeau: „Nu! Nu-i adevărat. SE POATE!".

Și s-a putut.

Dar, la prima turnare, prima neatenție. Vaporii de zinc — unul din cele 11 elemente din care obligatoriu se compune o elice de navă — au invadat atelierul. Concentrarea gazului toxic devenise alarmantă. „Spargeți geamurile!". Aerul proaspăt restabilea echilibrul. Plămînii se revitalizau. Prima elice, pentru un cargou de 4 500 tdw, a fost, în felul ei pe jumătate un eșec. Cîntărea încă mult. Dar se probase ideea și lucrul acesta era cel mai important.

★

Acea cunoscută comună despre care aminteam mai sus, l-a obligat pe Matei Kiraly să refacă în felul lui „eșecul-succes" al lui Mircea Roibu.

— Veacul nostru, spune Kiraly, este veacul vitezei în transporturile pe uscat, în aer, pe apă. Performanțele atinse în transportul acvatic sînt încă departe de a fi epuizate. Iar cei zece ani de marinărie pe care i-am făcut pe canalul Bega, la Timișoara, m-au convins că prioritatea nu o are pitorescul profesiei, ci ceva mult mai concret și mai greu: descifrarea tehnicii actuale constructive, intuirea drumului de viitor al navelor rapide, în special al celor fluviale. Asta m-a adus la Galați, asta m-a făcut student la o vîrstă cînd alții sînt de mult ingineri...

Kiraly a poposit la facultatea de pe malurile Dunării cu o idee îndrăzneață. Poate că ideea ar fi rămas mai departe în stadiul ei inițial dacă n-ar fi fost oamenii de aici și, mai ales, dacă facultatea nu i-ar fi infuzat zilnic, clipă de clipă, „acea disciplină a avansului".

Totul a pornit de la... avion. Această navă aeriană este ridicată în văzduh cu ajutorul aripilor. Dar, elicopterul se ridică și el în văzduh. Îl ajută un rotor cu elice. „Ce-ar fi să-l plagiem? Dacă există avion în navă de ce n-ar fi și elicopter?". Și Kiraly a imaginat ceea ce toți au numit apoi... elicopterul marin.

— Rotorului cu elice al elicopterului

(Continuare în pag. a V-a)

Plecarea delegației Partidului Comunist Mexican

Luni dimineața a părăsit Capitala delegația Partidului Comunist Mexican formată din tovarășii Marta Borquez, membru al Prezidiului Comitetului Central al P.C. Mexican, și Enrique Semo, membru al C.C. al P.C. Mexican, care, la invitația C.C. al P.C.R., a făcut o vizită în țara noastră.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost salutată de tovarășii Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Ghizela Vass, membru al C.C. al P.C.R., de activiști de partid.

(Agerpres)

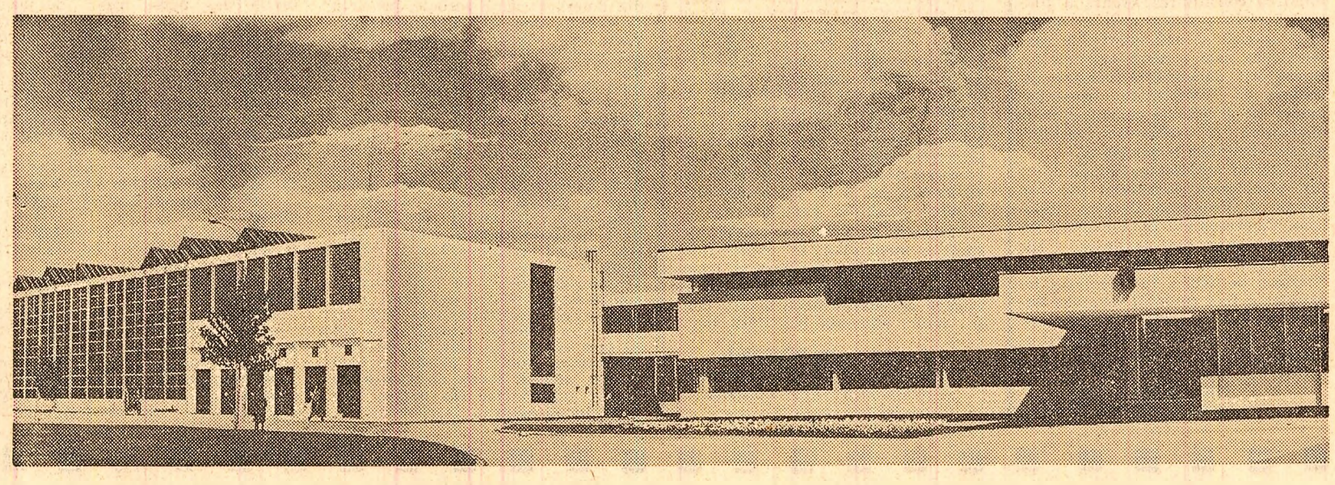

Uzina de sîrmă și produse din sîrmă din Buzău: Vedere exterioară a secției electrozi, intrată parțial în producție anul acesta

(Foto: **Gh. Vințilă**)

Contacte utile pe calea colaborării româno-finlandeze

Săptămîna trecută, o delegație a Partidului de centru din Finlanda, formată din Nestori Kaasalainen, președintele grupului parlamentar al Partidului de centru, Ahti Pekkala, membru al Consiliului de conducere al partidului, și scriitorul Jouko Tyyri, redactor al ziarului „Savon Sanomat", au vizitat țara noastră la invitația Institutului român pentru relații culturale cu străinătatea. La încheierea vizitei, oaspeții au avut amabilitatea să ne împărtășească cîteva din impresiile care le-au cules în România, precum și unele din preocupările actuale de politică externă și internă ale Finlandei.

— Vizita noastră în frumoasa dv. țară — a spus dl. Kaasalainen — se înscrie pe linia contactelor din ce în ce mai frecvente între reprezentanții celor două țări ale noastre. Ne amintim cu deosebită plăcere de vizita întreprinsă la începutul acestui an în Finlanda de premierul român, dl. Ion Gheorghe Maurer, și de ministrul de externe, dl. Mănescu. Sînt în perspectivă vizitele în România ale unor înalte personalități finlandeze, inclusiv a președintelui Finlandei. Ne exprimăm convingerea că asemenea contacte sînt deosebit de utile pentru dezvoltarea în continuare a legăturilor prietenești și de colaborare dintre cele două țări, a unei mai bune cunoașteri reciproce și apropieri între popoarele noastre.

Venind în România am avut ocazia să luăm contact nemijlocit cu realitățile din țara dumneavoastră. Firește țările noastre au orînduiri sociale diferite dar deosebirea de orînduire nu este și nu trebuie să fie un impediment în lărgirea unor relații reciproc avantajoase, bazate pe stimă și neamestec în treburile interne.

Obiectivele vizitate ne-au permis să ne formăm convingerea că în cadrul orînduirii dv. s-a depus o activitate intensă pentru dezvoltarea și propășirea multilaterală a țării. Ca urmare a acesteia ați obținut rezultate remarcabile în economie, îndeosebi în ce privește industrializarea țării, precum și în modernizarea agriculturii și în alte domenii. În cadrul vizitei făcute la întreprinderea agricolă din Prejmer am constatat că rezultatele în acest domeniu sînt deosebit de pozitive. Efortul pentru ridicarea și diversificarea producției, pe baza mecanizării, ne-au impresionat. De asemenea, ne-am putut da seama de marile progrese înregistrate în țara dv. în domeniul învățămîntului și culturii. Nu numai că în anii de după război ați lichidat plaga analfabetismului, dar ați dezvoltat considerabil rețeaua de școli și universități, promovați cu hotărîre știința. Pe noi ne-a interesat și am avut ocazia să

Șerban BERINDEI

(Continuare în pag. a V-a)

IN ZIARUL DE AZI: ● Proiectul legii de organizare și funcționare a consiliilor populare în dezbatere publică — Delimitarea competențelor ● Faptul divers ● O persistentă penurie de noutăți ● Unilateralitatea în critica literară ● Sugestii de perfecționare a examenelor pentru gradele didactice ● Sport

Telegramă

Excelenței sale

Domnului NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste al Republicii Socialiste România

BUCUREȘTI

Cu ocazia creării Frontului Unității Socialiste din România și alegerii Dumneavoastră ca președinte al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste din România, în numele poporului din Vietnamul de sud, Comitetului Central al Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud și al meu personal, am onoarea de a vă adresa Dumneavoastră și Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste din România felicitările cele mai cordiale.

Urez ca prietenia și solidaritatea de luptă între poporul din Vietnamul de sud și poporul român frățesc să se întărească.

NGUYEN HUU THO
Președintele Prezidiului Comitetului Central al Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de Sud

Vietnamul de sud, 28 noiembrie 1968.

„Aristocratica" mișcare din... urechi

ancheta socială

— Mai întîi m-a surprins faptul că, la un moment dat, distribuitorul de butelii aragaz nu-mi mai cunoștea adresa, rătăcea strada, sau termina buteliile chiar în pragul casei mele. Apoi, am constatat că la măcelărie ajung întotdeauna prea tîrziu și nu mai găsesc carne macră. Într-o zi am văzut la un coleg niște pantofi care mi-au plăcut. De la serviciu m-am dus direct la magazinul respectiv, i-am văzut și în vitrină dar înăuntru vînzătorul a dat din umeri: „Mai treceți mîine, poimîine, să vedem...". Era cît p-aci să cred că sînt un mare ghinionist, dar un prieten m-a lămurit: „Așa pățești dacă nu miști din urechi". Ei bine, **nu pot și nu vreau să „mișc din urechi"** și mă gîndesc cu teamă cum o să reacționez dacă într-o bună dimineață, în drum spre uzină, taxatoarea din autobuz o să-mi spună: „Nu mai avem bilete! Încercați mîine...".

Gluma, dacă glumă poate fi numită această autentică și tristă poveste, ne-a fost relatată de inginerul Toma Bițan din Ploiești, în cursul unui sondaj de opinie întreprins de noi în cîteva magazine pe tema „micilor atenții" oferite de cumpărători vînzătorilor. Am continuat acest sondaj timp de cîteva ore în magazinele cu mare vad comercial „Eva" și „Romarta copiilor" și iată o parte din răspunsurile primite la întrebarea pusă direct: „Dați bacșiș?".

— **Bineînțeles!** Se poate altfel? (Petrovici Helga, soră medicală).

— **Niciodată.** Consider că ar fi o înjosire a vînzătorului. (Const. Dinică, geolog)

— **Nici un leu.** Prin muncă iau bani, pentru muncă plătesc. (Gheorghe Oprea, comuna Pucheni)

— **Cîteodată.** Sîntem grăbiți, timpul ne e limitat. Nu putem colinda tot orașul pentru o pereche de mănuși... Dînd cîțiva lei avem acces la rafturile de sub tejghea, infirmăm acel „n-avem". Doar nu i-am învățat noi practica aceasta pe vînzători... (Dar cine? n.n.) (Petrescu Ruxandra, profesoară).

— **Depinde.** Mă irită sperțul odios: condiționarea vînzării unor mărfuri. (Constantin Suciu, pensionar).

— **Dau.** Dacă toată lumea dă. Am dezamăgit la o cooperativă un meserias și a ieșit în ușă ocărîndu-mă. Mi-a fost așa rușine... (Iulia Todoran, învățătoare).

Grupînd răspunsurile la această întrebare am alcătuit o statistică aproximativă: 63 la sută **da**, 12 la sută **uneori**, 25 la sută **nu**. Dar cîți din această ultimă categorie au fost într-adevăr sinceri? Căci iată o situație care ne determină să privim cu scepticism unele răspunsuri:

...Sînt orele de aglomerație ale înserării. Oameni grăbiți intră în magazine, fac rînd în fața standurilor cu obiecte de sezon, caută și solicită anumite mărfuri în funcție de nevoile și gusturile personale. Împreună cu o echipă de control obștesc condusă de tovarășul Nicolae Pușcașu, șeful expediției la uzina „Electro-magnetica", intrăm în magazinul de încălțăminte din bd. Schitu Măgureanu nr. 7. E un magazin mic, cu aspect modest. Dar...

O cumpărătoare cere o pereche de botoșei. I se oferă numărul dorit dar clienta preferă altă culoare. Cu un gest vînzătorul se conformează. Atît, un singur gest, o secundă. N-a trebuit să urce scări, să robotească prin depozit răscolind rafturile, să gîfîie ridicînd stive de cutii. Clienta deschide poșeta, numără zece hîrtii a 5 lei și, fără să aștepte ca vînzătorul să-i dea restul de trei lei, zice „mersi", și pleacă. După cîțiva pași o întrebăm:

— Obișnuiți să dați bacșiș?

— Eu?! Cum așa? Niciodată!

— Bine, dar adineauri ați dat.

— (încurcată) Vai... Vi s-a părut... Să dau bacșiș pentru un fleac?

— Tocmai! Ce profesie aveți și ce salariu, dacă nu vă supărați?

— Desenatoare. Iau 1 100 lei lunar.

— Mai aveți și alte surse de venit?

— Nu.

— Atunci? Nu vă dați seama că acești trei lei ai dv., plus alți trei și alți cinci de la alți cetățeni îi creează vînzătorului un venit dublu sau triplu în comparație cu al dv.?

— La asta nu m-am gîndit...

...Pentru că sezonul șoșonilor e în toi, intrăm tot într-o unitate de încălțăminte. De data aceasta într-un cartier mai îndepărtat, cu dever mic, cu clientelă restrînsă, pe Calea Rahovei nr. 312. În vitrine și în rafturi nu se văd nici șoșoni, nici galoși. Ne legitimăm și pătrundem în depozitul de marfă. Găsim, fără dificultate, 22 perechi de șoșoni și 4 de galoși.

Paul DIACONESCU

(Continuare în pag. a II-a)

FAPTUL DIVERS

La plecarea corăbiei

La Cristuru Secuesc din județul Harghita s-a încetățenit un obicei frumos: organizarea, într-un cadru festiv, a căsătoriei. Tinerii, împreună cu părinții și prietenii, sînt invitați de către președintele consiliului orășenesc provizoriu într-o sală frumos amenajată. După terminarea ceremoniei, tinerilor căsătoriți li se oferă flori și... muzica lor preferată. La cununie este prezent și un fotograf. Alături de certificatul de căsătorie instantaneele rămîn emoționante amintiri ale clipei cînd „echipajul" din doi pornește să navigheze în largul vieții.

Luați-le vîrșa

Personalul mașinii destinate transportului de valori monetare — aparținînd P.T.T. Bacău — a luat într-o seară doi pasageri clandestini, un bărbat și o femeie. Șoferul Nicolae Darie și însoțitorul său Nicolae Groapă s-au înțeles cu cei doi pasageri să plătească 6 lei pentru transport. Femeia s-a urcat în cabină lîngă cei doi, iar bărbatul între sacii cu bani. La coborîre, omul nostru a fost larg la pungă. Le-a plătit celor doi salariați de la P.T.T. 10 lei și a plecat grăbit. Ulterior s-a constatat că fusese darnic pentru că sustrăsese din saci frumușica sumă de 27 100 lei. Hoțul a fost prins, cum s-ar spune, cu mîna-n sac. Dar celor care au suit „vulpea moartă" în căruța cu pește nu le luați... vîrșa?

Paza bună...

Un control recent efectuat de Inspectoratul miliției județene Ilfov la obiectivele cu pază obștească și contractuală a dus la concluzii interesante. Le comunicăm pentru aspectul lor inedit: 25 de paznici dormeau pe ruptelea (C.A.P. Copăceni, I.M.A. Călugăreni, I.I.L. Buftea, Baza sportivă Snagov etc.). În comuna Snagov, la Institutul de cercetări Fundulea, și la Stațiunea experimentală Buftea, paznicii lipseau cu desăvîrșire, iar în comunele Afumați, Crevedia, Călugăreni paznicii erau sub influența unor chefuri prelungite toată ziua. De asemenea paznici, ar fi recomandabil să ne... păzim!

Logodnicul s-a aranjat

Deși avea soție și 2 copii, Dumitru Cacaraci din București era cunoscut ca logodnic de profesie. Căuta femei credule cărora le promitea că le ia în căsătorie. În continuare folosea procedeul clasic: cerea bani cu împrumut și vindea obiectele de valoare din casă (butelii de aragaz, televizoare, aparate de radio). Pentru a induce în eroare amatoarele de mariaj, făcea analizele medicale, solicita acte în original și copie, adică proceda cu tot... tacîmul. Și a procedat el așa pînă cînd a intrat în... procedura penală. De data aceasta omul a fost însurat pe termen fix: 5 ani. „Cununia" a avut loc la... judecătoria sectorului 5 din Capitală. Fără flori!

Alerta titraților

Cum este știut, o diplomă dă dreptul posesorului să ocupe funcții corespunzătoare pregătirii sale. Ion Manițiu, șef de serviciu la „Policolor", a prezentat la serviciul personal o diplomă care atesta că a absolvit liceul în București, la „Gheorghe Lazăr" în 1938. O declarație a sa susținea însă că în anul respectiv avea o cu totul altă ocupație. O verificare atentă a stabilit că diploma era falsă. „Specialistul" în fabricarea diplomelor era Ștefan Negulescu. As în meserie. Contra unor sume de bani, confecționa în serie „arhitecți", „ingineri", „funcționari" etc. Acum s-a potolit. Era și cazul. Începe însă alerta „titraților" săi.

Cine îl ajută?

Pensionarul Grigore Chițan are în Cîmpina (str. Plopilor 20) o casă gospodărească — patru camere, dependințe etc. El și cu soția (nu au copii) trăiesc confortabil. Cu toate acestea, pensionarul nu este mulțumit. El mai deține la Brașov o garsonieră pe care a căpătat-o (ce darnici sînt brașovenii cu spațiul locativ!) pe cînd lucra la Întreprinderea de montaj conducte magistrale. Întreprinderea a semnalat Consiliului popular al municipiului Brașov acest abuz, dar — culmea! În loc ca problema să fie rezolvată în spiritul legilor (adică spațiul liber prin plecarea definitivă a lui Grigore Chițan la Cîmpina să fie repartizat altcuiva), garsoniera i s-a atribuit, în continuare, tot lui. Cum, prin ce mister, cine-l ajută? Bine ne-ar prinde niște... relații.

Rubrică redactată de
Ștefan ZIDĂRITĂ
Gheorghe POPESCU

cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

Proiectul legii de organizare și funcționare a consiliilor populare ÎN DEZBATERE PUBLICĂ

Delimitarea competențelor

În practica fostelor sfaturi populare s-au constatat situații cînd, în unele unități teritoriale, aceeași problemă era discutată în sesiunea sfatului popular, elaborîndu-se hotărîri ale organului local al puterii de stat, iar apoi în ședința comitetului executiv, elaborîndu-se decizii, deci acte cu o forță juridică diferită. În sistemul organelor statului nostru, consiliile populare, organe cu competență complexă, exercită pe plan local puterea de stat. În această ordine de idei, este necesar ca atribuțiile stabilite prin lege în competența consiliilor populare să constituie atribuții de **exercitare a puterii de stat**, aceste organe urmînd a hotărî în problemele importante ale vieții locale și exprimînd voința cetățenilor din unitățile teritorial-administrative în care au fost alese. Sînt atribuții ce nu pot **să se suprapună** ori **să coincidă** cu cele de organizare sau de aplicare a legilor și a celorlalte dispoziții normative, atribuții ce revin comitetelor executive ca organe locale ale administrației de stat. Această idee a fost avută în vedere la redactarea proiectului de lege, stabilindu-se — în capitolul III — atribuțiile principale ale consiliilor populare, iar în secțiunea a II-a din capitolul VI, atribuțiile principale ale comitetelor executive ale acestora.

Totuși, deși s-a avut în vedere principiul specializării organelor statului, în proiectul de lege mai sînt unele redactări insuficient de clare privind competența consiliilor populare: pe de o parte, sînt incluse în competența organului local al puterii de stat atribuții **cu caracter specific administrativ**, iar pe de altă parte, unele atribuții date în competența consiliilor populare **sînt repetate și ca atribuții ale comitetelor executive**. Astfel, în cadrul art. 22—26 din proiectul de lege sînt „împletite" atribuții principale ale organelor puterii de stat cu unele atribuții ce revin organelor administrației de stat și specifice acestora. Bunăoară, considerăm că în mod nejustificat se prevede, la art. 22, lit. c, competența consiliului popular pentru „numirea și revocarea, cu acordul organelor superioare", a conducătorilor organelor locale de specialitate ale administrației de stat. În text, în continuare, se stabilește și atribuția „numirii și revocării, cu acordul organelor superioare, a conducătorilor organelor miliției".

Considerăm că îndeplinirea atribuțiilor ce derivă din raporturile de muncă, privind angajarea, transferarea și desfacerea contractului de muncă al unor salariați, inclusiv al celor cu funcții de răspundere, este un atribut al activității organelor administrației de stat și nu al organelor puterii de stat. Organele puterii aleg și revocă pe acei lucrători din aparatul de stat care au funcții eligibile, stabilite prin Constituție. De aceea ni se pare mai corectă formula ca „alegerea și revocarea judecătorilor" să se facă „la propunerea organelor Ministerului Justiției", nefiind justă condiționarea luării hotărîrii consiliului popular de acordul prealabil al unui organ al administrației de stat. Întrucît conducătorii organelor de specialitate ale administrației de stat sînt **funcționari de stat angajați** în condițiile Codului Muncii, nu este indicată stabilirea atribuției consiliului popular de „a-i numi și a-i revoca". Aici trebuie observată și o inconsecvență a textului, deoarece la articolul 68 din proiect este prevăzută, și pentru comitetele executive ale consiliilor populare, competența de a angaja, transfera sau desface contractul de muncă pentru această categorie de lucrători, aceasta fiind de altfel soluția corespunzătoare.

Considerăm, de asemenea, că nu este justificată nici atribuția **numirii**, de către consiliul popular, a secretarului comitetului executiv al consiliului popular respectiv, prevăzută în proiect, întrucît acesta nu îndeplinește o funcție eligibilă, așa cum este cazul președintelui, primvicepreședintelui sau vicepreședinților comitetului executiv. Considerăm că secretarul comitetului executiv, fiind funcționar de stat cu activitate permanentă, este indicat să fie numit în funcție, în condițiile Codului Muncii, de către comitetul executiv al consiliului popular ierarhic superior, ori să se stabilească competența comitetului executiv al consiliului popular județean, respectiv al municipiului București, de a numi secretarii tuturor categoriilor de comitete executive.

O precizare s-ar impune și referitor la formularea care prevede atribuția consiliului popular județean de a „asculta dări de seamă din partea președintelui tribunalului județean și a procurorului șef al procuraturii județene". Deși textul urmează formularea din Constituție referitoare la atribuția Marii Adunări Naționale de a asculta dări de seamă cu privire la activitatea Tribunalului Suprem — formulare pe care n-o punem în discuție — considerăm că în proiectul de lege ar trebui inserată, ca **normă imperativă, obligația** președintelui tribunalului județean și a procurorului-șef al procuraturii județene de a prezenta periodic consiliului popular județean informări sau dări de seamă privind respectarea legalității socialiste în cuprinsul județului. Ca urmare a acestor informări sau dări de seamă, consiliul popular județean are stabilită, prin proiectul de lege, competența de a lua hotărîri pentru respectarea regulilor de conviețuire socială, menținerea ordinii publice, apărarea avutului obștesc și al cetățenilor, garantarea exercitării drepturilor legitime ale cetățenilor și întărirea legalității socialiste.

Cu privire la reglementarea juridică a funcționării și a competenței **biroului permanent al comitetului executiv al consiliului popular**, apreciem că, în raport cu volumul de muncă și numărul membrilor acestui birou, este necesară constituirea acestuia ca **organ de lucru** doar la nivelul județelor și municipiilor, întrucît pentru orașe și comune este stabilit numai cîte un vicepreședinte, astfel încît nici nu s-ar putea realiza intenția urmărită de legiuitor, de a forma un organ de conducere colectivă. Propunem ca la art. 43 din proiectul de lege să fie precizată **competența** biroului permanent al comitetului executiv al consiliului popular județean și municipal **de a emite acte de drept administrativ**, care să poarte denumirea de dispoziții, și să se stabilească, în același timp, ca atribuții de lucru: fixarea unor prețuri, aprobarea autorizațiilor de construcții, a autorizațiilor de executare a meseriilor, transmiterea de bunuri, exercitarea unor sarcini derivînd din raporturile de muncă și altele.

În concluzie, considerăm că în privința delimitării competenței consiliilor populare este indicat ca în proiectul de lege să se prevadă numai rezolvarea problemelor importante ale vieții economice și social-culturale, ținînd seama de faptul că ședințele sînt convocate de 4 și, respectiv, de 6 ori pe an. Astfel, ar trebui să revină în competența consiliului popular rezolvarea **de principiu** a problemelor privind: adoptarea planului economic și a bugetului local, analizarea planului general de dezvoltare a județului, municipiului, orașului sau comunei respective, controlul și conducerea activității comitetului executiv respectiv și a consiliilor populare ierarhic inferioare, adoptarea de hotărîri privind dezvoltarea producției agricole, întărirea economico-organizatorică a C.A.P., dezvoltarea industriei locale și a gospodăriei comunale, buna aprovizionare și deservire a populației, dezvoltarea învățămîntului și culturii, apărarea sănătății publice, asigurarea legalității socialiste și atribuțiile de competență exclusivă privind alegerea și revocarea comitetelor executive, a comisiilor permanente și temporare și altele. Organelor de execuție ale consiliilor populare, respectiv comitetelor executive, urmează să li se precizeze atribuții largi, diferențiate, pentru **aducerea la îndeplinire** a hotărîrilor luate de consiliile populare și a celorlalte acte ale organelor ierarhic superioare, precum și a propriilor lor decizii, fără a se încălca sau a se suprapune atribuțiilor consiliilor populare.

Apreciem că prin redactarea mai clară a atribuțiilor ce revin diferențiat consiliilor populare și comitetelor executive ale acestora se va asigura o condiție importantă pentru însăși eficiența activității lor.

Constantin M. DOGARU
secretar al Consiliului popular județean provizoriu Bacău, doctorand în drept

Un important eveniment în viața socială a județului Brașov

Zilele trecute, în viața județului Brașov a avut loc un eveniment de seamă: constituirea consiliului județean al Frontului Unității Socialiste. La adunarea de constituire au luat parte membri ai biroului comitetului județean de partid, reprezentanți ai unor organizații de masă, obștești și profesionale, precum și membri ai consiliului județean al oamenilor muncii de naționalitate maghiară și ai consiliului județean al oamenilor muncii de naționalitate germană.

Luînd cuvîntul cu acest prilej, tovarășul **Gheorghe Pană**, prim secretar al Comitetului județean Brașov al P.C.R., președintele consiliului popular județean, a relevat importanța deosebită a măsurilor adoptate de recenta plenară a C.C. al P.C.R. cu privire la constituirea Frontului Unității Socialiste, organism politic larg reprezentativ, menit să ridice pe o treaptă superioară unitatea moral-politică a poporului în jurul partidului, să mobilizeze masele de oameni ai muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — la realizarea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R., la înflorirea patriei comune — România socialistă. În continuare, vorbitorul s-a referit pe larg la principalele sarcini care stau în fața consiliilor județean, municipal, orășenești și comunale ale Frontului Unității Socialiste.

A fost adoptat apoi planul de măsuri ce urmează a fi luate pentru constituirea consiliilor municipale, orășenești și comunale ale Frontului Unității Socialiste, precum și acțiunile ce vor fi întreprinse în vederea pregătirii alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare.

Ing. **Teodor Șuteu**, directorul combinatului chimic Făgăraș, scriitorul **Radu Theodoru**, secretarul filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor, ziaristul **Hans Dobing**, secretar de redacție al revistei „Karpaten Rundschau" și alți vorbitori și-au manifestat adeziunea deplină față de politica internă și externă a partidului, subliniind că constituirea Frontului Unității Socialiste și a consiliilor oamenilor muncii ai naționalității conlocuitoare este o nouă expresie a dezvoltării democrației noastre socialiste, dă posibilitate oamenilor muncii să contribuie și mai activ la elaborarea și înfăptuirea politicii marxist-leniniste a partidului.

În cadrul ședinței de constituire a fost ales biroul consiliului județean Brașov al Frontului Unității Socialiste. Ca președinte al consiliului județean a fost ales tovarășul **Gh. Pană**, prim-secretar al comitetului județean de partid. În încheierea lucrărilor a luat cuvîntul tovarășa **Suzana Gădea**, membru al Consiliului de Stat și al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

Nicolae MOCANU
corespondentul „Scînteii"

RĂSFOIND SCRISORILE SOSITE LA REDACȚIE

MEȘTERUL STRICĂ... CLIENTUL PLĂTEȘTE!

Rețeaua unităților de deservire ale cooperației meșteșugărești a crescut și s-a diversificat continuu. S-a îmbunătățit, în același timp, calitatea deservirii populației de către lucrătorii multor unități, a scăzut numărul reclamațiilor la adresa lor. Toate acestea, de bună seamă, ca urmare a preocupării conducerii UCECOM — forul tutelar — pentru instaurarea, în unități, a spiritului de răspundere al meseriașilor, pentru asigurarea unei deserviri prompte și civilizate a cetățeanului. Dar, după cum ne-o dovedesc o seamă de scrisori primite la redacție, pe alocuri se mai fac încă simțite unele anomalii, care umbresc activitatea acestui sector. Să răsfoim cîteva scrisori care dezvăluie astfel de aspecte.

Iată ce ne relatează tehnicianul *Nicolae Băncilă*, din Cîmpulung-Muscel: „La 10 septembrie a.c. am predat secției de curățătorie chimică din oraș un costum de haine (neuzat, doar puțin murdar), pentru curățat. La termenul fixat, m-am dus să-l ridic, dar — stupoare — pantalonii aveau altă culoare decît aceea a hainei. Mi s-a explicat că, probabil, s-a greșit compoziția soluției de curățat. Dar, să stau liniștit, că voi fi despăgubit. Am reclamat cazul, în scris, conducerii cooperativei „Munca colectivă", de care ține unitatea. La 2 noiembrie mi se răspunde însă, de către cooperativă, că... eu aș fi vinovat de întreaga situație. Oare? Așa înțelege conducerea cooperativei respective să rezolve sesizările cetățenilor, aruncînd vina asupra clienților? (Meșterii cu vina, iar clientul cu paguba?").

Într-o altă scrisoare, *C. State* din București remarcă: „Mai există meseriași incorecți, care profită de nepriceperea clientului și încearcă să-l tragă pe sfoară, fără rușine. M-am dus, deunăzi, la ceasornicăria de pe Calea Griviței nr. 107 (centrul 14) și am cerut să mi se monteze un geam — pe care-l pierdusem — la un ceas de mînă. Am fost servit, într-adevăr, prompt. Dar, peste cîteva ore, ceasul — cumpărat de numai trei-patru luni — a stat. Ce s-a întîmplat, oare, cu el? L-am potrivit și a funcționat. A doua zi, însă, exact la aceeași oră (11), s-a oprit din nou. Și așa, mereu. Fără să fiu de meserie, mi-am dat seama că noul geam montat împiedica funcționarea secundarului, într-un anumit punct de pe cadran, și ceasul se oprea. Un fleac — mi-am zis. Și am alergat cu ceasul la același meșter. „E ruginit (!?) — mi-a spus meșterul, sentențios. Mai dați 37 de lei și vi-l facem ca nou". Dar — repet — ceasul este nou și de bună calitate și, în afară de aceasta, e la mintea oricui că el nu putea funcționa perfect — cum mersese pînă la montarea geamului — cu niște piese ruginite. Evident, văzînd că sînt înșelat pe față, am renunțat la „serviciile" onorabilului meșter. (Bonul de 37 lei a fost anulat). Și n-am greșit, că ceasul merge acum foarte bine".

Nu încape îndoială că astfel de încercări flagrante de înșelare a clienților sînt cu totul reprobabile și trebuie sancționate ca atare. Cazul de mai sus nu este singur. El denotă că unii meseriași nu se pot debarasa ușor de această meteahnă. Ei profită de naivitatea clienților și, cu o atitudine vădit discreționară („Dacă-ți convine, bine, dacă nu, fă ce vrei!"), le bagă, fără nici un pic de jenă, mîna-n buzunar. Iată un alt caz: „În luna august a.c., am dat la reparat, la unitatea „Radio-Progres" din București Noi, un magnetofon — ne scrie *El. Militaru*. După două luni de așteptare, l-am ridicat și am achitat costul operației: 150 de lei. Tehnicianul I. Bădiță mi-a reținut însă (poate pentru a nu avea posibilitatea să încerc aparatul în unitate), rola și banda magnetică. Dar, ajuns cu el acasă, magnetofonul nu funcționa. Dădusem, deci, banii de pomană! Am reclamat situația cooperativei „Radio-Progres", care, după ce a făcut cercetări și a stabilit temeinicia faptelor, mi-a comunicat, printre altele, că, pentru a fi pus la punct aparatul, mai este nevoie să mai achit încă... 292 de lei. Poftim rezolvare a unei sesizări îndreptățite! Cum e cu putință așa ceva? Cu alte cuvinte, meșterul strică, iar clientul trebuie să plătească! Dacă era nevoie, cu adevărat, de atîtea reparații, cîte se pretind acum, de ce nu mi s-a spus de la bun început?"

Există, într-adevăr, înrădăcinată, la unii lucrători din cooperația meșteșugărească, concepția, profund dăunătoare, că, neavînd încotro, cetățeanul trebuie să accepte orice compromis. Ei nu vor să înțeleagă că, *pentru banii pe care-i plătește, cetățeanul are tot dreptul să pretindă servicii ireproșabile*. Inginerul *Alexandru Mache*, din Cîmpina, a comandat, mai de mult, la unitatea nr. 16 optică a cooperativei „Deservirea" din București, o pereche de ochelari de vedere, pe baza unei prescripții medicale. După ce a fost purtat pe drumuri luni în șir — deci, după ce a pierdut destul timp și a cheltuit destui bani și energie — i s-au dat niște ochelari necorespunzători. Lucrătorii unității susțineau că s-au conformat întrutotul prescripției medicale și cereau să fie lăsați în pace. Omul avea nevoie, totuși, de ochelari de care să se folosească. De aceea, s-a adresat UCECOM și Ministerului Sănătății, pentru a lămuri chestiunea. Și, după îndelungi cercetări, s-a stabilit că lucrătorii unității nu respectaseră, totuși, rețeta! Ei au fost, de bună seamă, sancționați, în frunte cu responsabila unității, Margareta Roșu, dar cine-l despăgubește pe cetățean de toate daunele, materiale și morale provocate de incorectitudinea acestor lucrători?

În alte cazuri, prin comportarea lor, total lipsită de solicitudine și de bun simț, unii meseriași îi aduc pe clienți în situația de a nu mai deschide ușa unității la care au apelat, de a li se face lehamite de „metodele" de deservire ale acestora. Spicuim dintr-o scrisoare adresată redacției de către *Cecilia Gerson* din Cîmpina: La 10 ianuarie a.c. am solicitat cooperativei „Munca" din localitate efectuarea unor reparații cu plată la imobilul în care locuiesc. Am achitat, pe baza unui deviz estimativ, și un aconto de 1 700 lei. Au urmat nesfîrșite amînări; n-avem materiale, n-avem meseriași, n-avem nu știu mai ce. După multă alergătură am obținut, în sfîrșit, la 17 iunie, de la conducerea cooperativei, dispoziția de începere a lucrărilor. Dar calvarul a continuat, fiind nevoită, în cele din urmă, să chem și să plătesc un meseriaș particular (în persoana meșterului Stoian, de la aceeași cooperativă!) pentru montarea faianței în baie. La fel am procedat și cu montarea tablei pe acoperișul casei, deoarece mă găsise toamna fără tablă pe casă. După toate cîte am pățimit cu acești oameni, cred că unitatea respectivă nu-și merită titlul pe care-l poartă („Munca").

Am făcut recent o vizită la sediul Uniunii cooperativelor meșteșugărești din municipiul București și am constatat, că deși în scădere față de anii precedenți, numărul reclamațiilor justificate este și acum mare, ceea ce solicită din partea organelor cooperației meșteșugărești mai multă stăruință, perseverență, pentru înlăturarea anomaliilor din unități. Se impune, cu deosebire, întărirea muncii de prevenire a lipsurilor, printr-un control inopinat, sistematic, în unități, precum și prin intensificarea activității de educare a lucrătorilor în spiritul probității profesionale, al corectitudinii, al demnității de meseriaș — cerințe indispensabile ale deservirii civilizate.

Alexandru STROE

„ARISTOCRATICA" MIȘCARE DIN... URECHI

(Urmare din pag. I)

— De ce nu expuneți cîte-o pereche în vitrine sau în rafturile din magazin?

Gestionarul Daniel Vasilievici dă din umeri, încurcă vorbele, încearcă să explice ceea ce nu se poate explica de vreme ce regulamentele comerțului de stat prevăd clar că marfa, mai ales cea de sezon, trebuie să fie expusă **la vedere**.

— Nu întîmplător, confirmă N. Pușcașu, șeful echipei de control obștesc, vara sînt ținute în depozit sandalele, în timp ce iarna același lucru se petrece cu șoșonii și galoșii. În cazul de față nu avem probe dar, de regulă, asemenea practici îi facilitează vînzătorului posibilitatea de a pretinde în mod indirect bacșiș, invitînd pe cumpărător să revină după o zi, sugerînd impresia că el, vînzătorul, trebuie să facă eforturi suplimentare pentru a-l servi cum se cuvine. Realitatea este însă cu totul alta. **Tocmai clientul este cel ce face eforturi în plus, pierde timp și, culmea ironiei!, pierde și bani uneori, oferind bacșiș nu pentru un servici suplimentar din partea vînzătorului ci pentru... înșelăciune.**

Cunoaște cumpărătorul această „tehnică" primitivă și înjositoare? Și dacă o cunoaște, de ce acceptă cu bună știință asemenea tranzacții?

...E sfertul de oră dinaintea închiderii. În magazinul de produse textile de peste drum de liceul „Gheorghe Lazăr" studiem vreme de cîteva minute fizionomiile unor cumpărători. E o întreagă gamă de atitudini, de la nerăbdare, tensiune și nervozitate, pînă la amabilitatea mieroasă și insinuantă, menită să induplece dezinteresul unor vînzători, sugerîndu-le cu un gest, „dărnicia" și „recunoștința".

Dar iată că din fața unui stand se desprinde un cetățean îmbufnat.

— De ce plecați fără să cumpărați nimic?

— Pentru că... Dar cine sînteți dv.? A, da... Pentru că nu mi s-a oferit ceea ce am cerut.

— Poate că marfa respectivă s-a terminat.

— Era în urmă cu cîteva minute.

— Înseamnă că trebuia să fiți mai... atent.

— Aș fi fost dacă nu mă enervam.

Funcționarul Marin Vlase, interlocutorul nostru, afirmă că îl indignează această practică deși o folosește și el uneori ca pe „un rău necesar". (sic!).

— N-ar fi mai bine ca în astfel de situații să stați de vorbă cu responsabilul unității, să sesizați Inspecția comercială de stat a municipiului, decît să plecați enervat și să vă vărsați focul în familie sau în altă parte?

— Eu știu?

— Am constatat în cursul inspecțiilor noastre, spune Petrache Marin, reglor la „Electromagnetica", șeful altei echipe de control obștesc, că există și ospătari, vînzători, funcționari publici corecți și demni, care servesc în mod conștiincios, fără nici o pretenție față de clienți. Dar... **prin obiceiul de „a oferi", în dreapta și în stînga, clienții subminează eforturile educative întreprinse de diverse foruri, supralicitează intențiile necinstite ale unora, sprijină inconștient acumularea veniturilor nejustificate.**

Într-adevăr, mulți cetățeni contribuie la propagarea în lanț a incorectitudinii. Dînd unul, plusînd celălalt, dublînd altul, reacția, fermentul incorectitudinii sporește. Dar care sînt consecințele?

...Ne aflăm la Tribunalul Capitalei, în biroul comisiei pentru controlul provenienței unor bunuri ce nu pot fi justificate. Din mai multe dosare extragem doar cîteva cazuri:

1.) **Ionescu Constantin**, ospătar, restaurantul „Vulcan". Într-o perioadă de cîteva luni a achiziționat bunuri în valoare de 47 694 lei, fără să poată dovedi proveniența acestor venituri.

2.) **Baciu Cristea**, tehnician dentar la policlinica din Giurgiu. Proprietar al unei case de locuit, posesor al unui autoturism, nu poate justifica provenienta sumei de 108 077 lei.

3.) **Munteanu Ion**, croitor la cooperativa „Sporul" (simbolică denumire!), nu poate explica acumularea unei sume de 136 310 lei.

Unii din aceștia sînt beneficiarii acelor „mici atenții" împărțite cu o generozitate condamnabilă de acei cetățeni împinși de mentalitatea de „a da un ban și a sta în față".

— Acest obicei aduce **prejudicii materiale și morale** cetățenilor care muncesc și își cîștigă banii în mod cinstit, afirmă judecătorul Ion Cornescu, președintele comisiei amintite mai sus. **Este adevărat că o serie de indivizi uzează de diverse tertipuri nedemne în vederea obținerii unor remunerații injuste, dar acceptarea acestui compromis este nocivă sub două aspecte: încurajează tendințele de căpătuială ale unor inși corupți și, în același timp, poluează atmosfera socială favorizînd apariția unor delicte mai grave ca specula, mita, traficul de influență.** După părerea mea, **acțiunile de constringere împotriva celor ce practică metoda „mișcatului din urechi", constringere legiferată și de noul Cod penal în articolul 256, trebuie conjugată cu o largă acțiune de prevenire socială întemeiată pe activizarea opiniei publice.**

Demnitatea și fermitatea opiniei publice au, într-adevăr, un rol esențial în lupta împotriva acestui fenomen negativ care are drept consecință încălcarea echității sociale, generarea unor forme de viață și a **unor mentalități străine de etica noastră, dăunătoare pentru întreaga societate.**

ÎN PRODUCȚIA OBIECTELOR DE UZ CASNIC

O persistentă penurie de noutăți

Cîteva zeci de mii de articole de larg consum realizate în întreprinderile a numeroase ministere și ale altor sectoare — articole electrice, de menaj, de uz casnic și gospodăresc, articole pentru copii, sport, turism, mobilă etc. — alcătuiesc fondul de marfă al comerțului cu articole metalo-chimice. Ponderea cheltuielilor populației pentru aceste bunuri este destul de importantă: circa 18,50 la sută din totalul cumpărăturilor. Volumul și evoluția desfacerilor cu amănuntul din ultimii ani arată că în sectorul metalo-chimic s-au înregistrat ritmuri de creștere ridicate, determinate de o cerere susținută a populației atît pentru unele bunuri de folosință îndelungată, cît mai ales pentru o gamă foarte largă de articole destinate uzului casnic.

Industria noastră depune eforturi pentru diversificarea și lărgirea gamei sortimentelor. Totuși, comerțul cu produse metalo-chimice nu satisface integral cerințele.

Tehnica nouă, care a pătruns în toate sectoarele vieții moderne, nu a schimbat prea mult mărunțele treburi casnice. E drept, au apărut aspiratoare de praf, mașini de spălat rufe, iar în ultima vreme magazinele oferă o serie de unelte mai perfecționate pentru spălatul mozaicului, al linoleumului, pentru întreținerea parchetului etc. În același timp însă mult promisii roboți casnici se lasă așteptați, după cum întîrzie să-și facă apariția fiarele de călcat electrice cu termoregulator, mașinile de spălat rufe cu tambur orizontal sau frigiderele cu performanțe îmbunătățite (inclusiv cele cu compresor).

Pe lista absențelor se înscrie însă, într-un mod greu de înțeles, unele articole de primă necesitate și de largă cerință: plansetele de tăieței, împletiturile din răchită, lemn sau papură, dopurile ermetice etc. Comerțul înregistrează, ca un fenomen constant al ultimilor ani, creșterea cererii la articole de menaj din porțelan, faianță, sticlă și metal, dar în magazine se găsesc în număr insuficient și într-o gamă restrînsă.

Căror cauze se datoresc carențele semnalate? Unii specialiști invocă penuria de materie primă sau a unor utilaje, unele prețuri încă nefixate sau altele nestimulative, neomologarea la timp a noilor produse etc. Toate aceste așa-zise „cauze obiective" nu sînt, în ultimă instanță, decît aspecte ale unei desconsiderări a cerințelor pieței. Planurile unităților producătoare se îndeplinesc și se depășesc global, dar nu și pe sortimente, îndeosebi la unele bunuri de consum mult solicitate. Să luăm, de pildă, recentele contractări. Industria chimică, după cum se știe, are unul din cele mai rapide ritmuri de dezvoltare în comparație cu celelalte ramuri ale economiei naționale. Dar la contractările recente, oferta Ministerului Industriei Chimice a fost doar cu 1 la sută mai mare decît cea de anul trecut, deși atunci, ca și acum, aprovizionarea pieței cu produse ale întreprinderilor acestui minister lasă de dorit. Trebuie luate măsuri urgente pentru suplimentarea planului respectiv, mai ales la producția de detergenți și diferite obiecte din material plastic, a căror prezență este astăzi indispensabilă în orice gospodărie.

Nu este un secret pentru nimeni — și problema nu se ridică pentru prima dată — că producerea obiectelor mărunte se lovește de tot felul de piedici, mai ales de natură subiectivă. Un tehnician de la întreprinderea de industrie locală „Metalurgica", profilată în special pe articole de uz gospodăresc, ne spunea că în întreprindere există produse noi omologate, care nu se fabrică, producția continuînd pe căi de mult bătute. De ce? Pentru că, în concepția conducerii întreprinderii, asimilarea de noutăți ar împieta asupra îndeplinirii planului. Tot din acest motiv este sacrificată adesea și calitatea.

O asemenea concepție vine în contradicție, în mod evident cu cerințele reale ale destinatarilor acestor mărfuri. Din cele 268 de articole de uz casnic, prezentate într-o expoziție organizată anul trecut de către comerț, producătorii din industria republicană și locală, din cooperația meșteșugărească au preluat doar 88. Dar și această cifră a scăzut vertiginos: din 88 s-au omologat doar 46, iar în final s-au contractat 31. UCECOM, a contractat numai 8 articole din care nu a asimilat pînă acum nici unul. Același lucru s-a petrecut și cu cele 58 de articole preluate de industria locală (industrie profilată prin excelență pe asemenea produse): s-au prezentat la omologare 43, iar în contractele cu comerțul au ajuns doar 21.

„Trebuie să recunoaștem ne-a spus tovarășul **Gheorghe Mălin**, director general în direcția de industrie locală a municipiului București, că ceea ce producem noi sînt doar modeste ustensile, care completează inventarul gospodinei, și nicidecum acele aparate, acei roboți care să-i ușureze munca, solicitați de timp îndelungat".

L-am întrebat, în continuare, pe tovarășul director dacă atelierul de proiectare al industriei locale, recent înființat, va contribui la soluționarea acestei probleme. Am aflat însă cu surprindere că nu este prevăzut nimic de acest gen. Altele sînt sarcinile atelierului: să realizeze produse complexe, utilaje etc. Totuși, ce s-ar putea face pentru a determina întreprinderile de industrie locală să producă și aceste mult așteptate articole de menaj?

„Cred că problema este oarecum simplă — a precizat tov. Mălin. Întreprinderile trebuie să fie cointeresate. Ministerul Finanțelor, C.S.P. ar trebui să analizeze actualii indicatori de plan ai industriei locale, în vederea adaptării lor la specificul producției. Atîta vreme cît nu se cere decît îndeplinirea planului valoric, nimic și nimeni nu-i va convinge pe directorii întreprinderilor să introducă în producție sortimentele cerute de comerț, de populație, dacă ele provoacă dificultăți de această natură"

Se impun o atenție mult mai mare și măsuri organizatorice adecvate, care să asigure producției de articole cerute de comerțul metalo-chimic ritmul rapid și dezvoltarea diversificată, impuse de evoluția firească a cerințelor populației.

Rodica SERBAN
Al. PLAIEȘU

pagina economică

GOSPODĂRIREA RAȚIONALĂ A METALULUI ÎN PRODUCȚIE, PRELUCRARE ȘI CONSUM

Prof. dr. ing. Iosif TRIPȘA

Am făcut și facem eforturi deosebite pentru construcția unei moderne industrii siderurgice, dotate cu numeroase agregate de înalt nivel tehnic, multe dintre ele costisitoare. An de an se importă cantități însemnate de materii prime și materiale metalurgice, reprezentînd un important capitol al balanței de plăți în devize a țării noastre. Toate acestea impun valorificarea cît mai economică a materiei prime și utilizarea rațională a oțelurilor produse, astfel încît din disponibilul existent să se obțină un volum maxim de fabricate — utilaje și construcții cu indici de calitate superiori. Iată un cîmp vast de activitate în care cercetarea științifică de specialitate și-a adus și trebuie să-și aducă mai din plin contribuția.

În întreprinderile și pe șantierele noastre s-a acumulat în ultima vreme, cel mai adesea cu concursul direct al cercetătorilor — o bogată și rodnică experiență în drămuirea metalului. O analiză atentă arată însă că posibilitățile de gospodărire eficientă rămîn considerabile, practic inepuizabile s-ar putea spune, în fiecare combinat sau uzină ce participă la lungul șir de procese tehnologice din siderurgie — începînd cu pregătirea extracției minereului din zăcămînt și terminînd cu folosirea rațională a mașinilor, utilajelor și construcțiilor realizate din oțelul elaborat.

Un prim mare obiectiv ce stă în momentul de față în atenția cercetătorilor și specialiștilor din producție privește **necesitatea creșterii ponderii minereurilor proprii în încărcătura furnalelor, ceea ce ar avea ca rezultat o importantă economie de valută.** Pentru obținerea lor este necesară, cred, intensificarea cercetărilor geologice și organizarea unei prospectări sistematice a întregului teritoriu al țării cu ajutorul celor mai moderne mijloace de investigare. Consider că atît Comitetul Geologic cît și Consiliul Național al Cercetării Științifice au posibilitatea să-și aducă din plin contribuția lor la această acțiune de o deosebită importanță și amploare. De asemenea, **în intreaga lume se manifestă astăzi tendința de a se introduce în furnal minereuri tot mai bogate, multe din ele concentrate prin operații preliminare de preparare. Și la noi în țară s-au obținut rezultate bune în această privință prin concentrarea sideritelor prin prăjire, separarea magnetică etc., dar acum este necesară grăbirea construcției instalațiilor de preparare și punerea la punct a tehnologiei de flotație a minereului de fier, pentru a se putea furniza minereul cu conținutul proiectat.**

În ceea ce privește utilizarea eficientă a minereurilor de fier, ce se obțin cu eforturi deosebite din partea geologilor, minerilor și preparatorilor și cu însemnate cheltuieli de devize, pare aproape de necrezut faptul că la noi nu se folosesc în furnale unele materiale foarte bogate în fier, așa cum sînt cenușile de pirită. Multe din acestea — e drept — conțin elemente dăunătoare calității oțelului (arsen, cupru, zinc), din care cauză cea mai mare parte din ele se depozitează pe halde, unde se degradează. Consider însă imperioasă intensificarea cercetărilor întreprinse de Institutul de cercetări miniere și de Institutul de cercetări metalurgice, precum și aplicarea în practică a rezultatelor obținute în scopul valorificării fierului din aceste cenuși. Este de asemenea necesară interzicerea risipirii acestor „minereuri" de fier prin introducerea lor ca balast în unele tipuri de cimenturi, deoarece — se știe — zgura de furnal poate îndeplini acest rol cu mai multă eficacitate. Pe aceeași linie se impune desfășurarea unor susținute cercetări pentru valorificarea fierului din „nămolurile roșii" (rezultate ca deșeu la fabricarea aluminei), precum și a celui din unele zguri produse în metalurgia neferoasă și depozitate în cursul a multor sute de ani pe halde mai vechi sau mai noi.

Evident, pe măsură ce vom amplifica baza de metal se impune — ca o a doua mare problemă a valorificării superioare a metalului — gospodărirea lui atentă, în primul rînd, în însăși industria siderurgică. Aceasta a organizat numeroase acțiuni pentru punerea în valoare a resurselor de economisire a metalului, ajungîndu-se, printre altele, la manipularea fără pierderi a minereurilor, fierului vechi și fero-aliajelor. Pe baza cercetărilor întreprinse, s-a ajuns la economisirea unor importante cantități de metal. Prin folosirea prafurilor „Termicem", de pildă, la turnarea oțelului calmat, s-a ajuns la o economie anuală de multe zeci de mii tone oțel. Fructuoasă s-a dovedit, de asemenea, colaborarea dintre specialiștii uzinelor și ai Institutului de cercetări metalurgice în reducerea consumului de oțel pe tona de laminate. Numai la Combinatul Siderurgic Reșița se obține în urma acestei colaborări o economie anuală de circa 5 000 tone. Economii și mai importante de oțel s-au obținut la Combinatul Siderurgic Hunedoara și Oțelul Roșu, în timpul verificării în fază industrială a turnării oțelului cu plăci termo-izolatoare aduse din import sau cercetate la noi de colectivele de cercetători din Direcția generală a materialelor refractare și din Institutul de cercetări metalurgice. Pe baza rezultatelor lucrărilor de cercetare se pregătesc primele loturi de plăci termoizolante pentru turnarea oțelului de convertizor la Combinatul Siderurgic din Galați. Grăbirea generalizării folosirii plăcilor termoizolatoare prin organizarea producerii industriale a tuturor tipurilor cerute de oțelari ar asigura economisirea altor mii de tone de oțel.

Există și alte căi practice, utilizabile, de fructificare superioară și economică a metalului, legate de metode moderne, ce se aplică pe plan mondial. Așa cum dovedește experiența acumulată, laminarea la toleranțe negative și în lungimi multiple reprezintă una din căile avantajoase de economisire a metalului, avînd repercusiuni favorabile în construcția de mașini prin reducerea adaosurilor de prelucrare și a greutății mașinilor și utilajelor. Cu toate acestea, se mai produc încă uneori laminate cu toleranțe pozitive (numărul profilelor economice produse curent este complet necorespunzător), se acceptă cu greutate programarea unor laminate „ușoare", deși importul lor este neavantajos. În această ordine de idei, specialiștii consideră că asimilarea laminării la Combinatul Siderurgic Galați a tablelor cu grosimea de 5 mm va permite obținerea unei importante economii de valută, împreună cu o însemnată economie de metal. Se asigură astfel un pas înainte pe drumul folosirii pe scară tot mai largă a produselor metalurgice plate, drum parcurs de industria tuturor țărilor avansate. În aceste țări, ponderea producției de laminate plate este cuprinsă între 40 și 50 la sută, valoare de care se apropie și țara noastră, pe măsura intrării în exploatare a diferitelor laminoare la Combinatul Siderurgic Galați, proiectate pentru a realiza produse plate. Utilizarea tablei în construcția de mașini pentru ștanțarea și matrițarea diferitelor piese va permite să se renunțe, în parte, la obținerea acestora prin așchiere (strunjire, frezare, rabotare etc.), evitîndu-se atît transformarea unei părți însemnate de oțel în așchii cît și consumul mare de energie și de scule. De asemenea, folosirea tablelor laminate la rece în locul celor laminate la cald va permite să se obțină — datorită calității superioare — o economie de metal de circa 30 la sută.

O altă cale de utilizare rațională a oțelului privește extinderea folosirii oțelurilor de calitate superioară, inclusiv a celor aliate, ceea ce asigură obținerea unor mari economii de metal și ridicarea nivelului tehnic al utilajelor și mașinilor fabricate în țară, mărindu-le totodată competitivitatea pe piața mondială. Critica adresată acum doi ani de conducerea partidului lucrătorilor din industria metalurgică pentru rămînerea în urmă a avut rezultate demne de remarcat. Se creează acum posibilitatea aplicării celor mai perfecționate tehnologii de elaborare și prelucrare a oțelului cunoscute pe plan mondial și cercetate de specialiștii noștri — ca prelucrarea în vid, retopirea electrică sub zgură, retopirea în vid — satisfăcînd cele mai severe condiții de calitate cerute de constructorii de mașini, concomitent cu obținerea unor importante economii de metal. Astfel, rulmenții produși din oțel retopit sub zgură au o durabilitate de două ori mai mare decît rulmenții obișnuiți. De asemenea beneficiarii apreciază calitatea superioară actuală a oțelului de bandaje și discuri elaborat la Reșița, a oțelului de osii, de rulmenți și de țevi produs la Hunedoara, a oțelului tras, produs la Cîmpia Turzii și Oțelul Roșu, a tablei produse la Galați din oțeluri slab aliate elaborate la București. S-au introdus astfel în producție mai multe mărci de oțel studiate de Institutul de cercetări metalurgice, care pot aduce economii de 20 la sută la consumul de metal în construcții metalice, precum și oțeluri de înaltă rezistență deosebit de solicitate pentru construcțiile metalice. Este însă necesară continuarea cercetărilor legate de asimilarea unor noi mărci de oțeluri (de tip Cor-ten, O.A.T., oțeluri de scule greu deformabile, aliaje electrotehnice).

Cea de-a treia mare problemă ce atrage atenția specialiștilor se referă la căile utilizării eficiente a metalului la marii consumatori, în special pe șantierele de construcții și în uzinele constructoare de mașini. Problema a fost pe larg dezbătută la cele două consfătuiri pe țară ale lucrătorilor din aceste două ramuri de bază ale economiei naționale. Ca urmare a cererilor justificate ale beneficiarilor săi, industria siderurgică a trecut la asimilarea unor noi mărci superioare de oțel. S-au realizat, de asemenea, în mare măsură, prevederile din rezoluțiile consfătuirilor pe țară referitoare la îmbunătățirea proiectelor și tehnologiilor în aceste ramuri în vederea economisirii metalului, ducîndu-se o activitate susținută pentru aplicarea în practică a noilor soluții stabilite la planșetă și în laboratoare. De o deosebită eficiență s-a dovedit turnarea din fontă cu grafit nodular, obținută prin modificare cu prealiaje (nichel — magneziu, fier — siliciu — calciu — magneziu) a căror producție este asigurată de Institutul de cercetări metalurgice. Tot la acest institut s-a pus la punct o nouă tehnologie de obținere prin pulverizare cu aer a unor fonte de turnătorie cu conținuturi mici de mangan, fosfor și sulf, astfel încît după modificare să se asigure obținerea unor proprietăți similare oțelului turnat. Aplicarea neîntîrziată în producție a acestei metode ar crea condiții pentru îmbunătățirea calității pieselor turnate din fontă, pentru reducerea greutății lor și a mașinilor în construcția cărora se folosesc. Specialiștii cunosc încă numeroase alte metode de economisire a metalului în construcția de mașini, multe din ele fiind studiate de Institutul de cercetări tehnologice din construcția de mașini. Extinderea lor în producție va contribui din plin la mărirea eficienței folosirii metalului în economia națională.

LA ÎNTREPRINDEREA DE PREFABRICATE DIN CĂLĂRAȘI

Cine nu deschide ochii să deschidă punga!

Cum și pe ce căi trebuie să fie ajutată o întreprindere de către minister — mai ales în momentul în care în activitatea ei se semnalează unele neajunsuri? La această întrebare, tov. ing. **Gabriel Furduiescu**, director general în Ministerul Industriei Construcțiilor, ne-a răspuns:

— În esență, **asistența acordată întreprinderilor trebuie să vizeze soluționarea unor probleme de organizare ce depășesc posibilitățile proprii, asigurarea, la timp, a cadrelor și mijloacelor tehnice** (aspecte ce aparțin întreprinderilor noi sau dezvoltării lor), **ca și a unor chestiuni legate de încheierea și respectarea contractelor de aprovizionare și desfacere. Nu mai puțin importante sînt problemele referitoare la prevenirea fluctuației și, în general, a actelor care ar putea genera neajunsuri în utilizarea rațională a forței de muncă și a instalațiilor.**

Evident, directorul general nu a formulat decît un minim de probleme asupra cărora trebuie să acționeze asistența și sprijinul acordate unităților economice din subordine. Să vedem cum s-au materializat toate acestea în cazul întreprinderii de prefabricate din beton Călărași, intrată în funcțiune la sfîrșitul anului trecut. Deci, o unitate nouă, cum ni s-a spus la ministerul amintit. La fața locului am găsit următoarea situație: perioadă de perioadă, realizările la producția globală, producția marfă sau productivitatea muncii au fost sub prevederi. De reținut că nivelele planificate la acești indicatori sînt încă departe de cifrele din graficul eșalonat de atingere a parametrilor proiectați. Cel puțin, așa ne-a relatat tov. Marin Dănescu, șeful serviciului plan al întreprinderii.

Un întreg „nod" de factori a generat această stare de lucruri nefavorabilă. Iar pentru a respecta adevărul, trebuie spus că principalele cauze sînt **de ordin intern, propriu fabricii din Călărași** — printre care, așa cum ne spunea tov. **Nicolae Popescu**, secretar al Comitetului municipal Călărași al P.C.R. — insuficienta preocupare pentru soluționarea problemelor de organizare științifică a producției și a muncii. Apoi, trebuie relevată **„contribuția" forului de resort din Ministerul Industriei Construcțiilor la menținerea acestei situații** încă de la punerea în funcțiune a întreprinderii. Atunci, pe lîngă procesul verbal de punere în funcțiune, s-a întocmit un act adițional cu cîteva sute de poziții reprezentînd remedieri, refaceri și finisaje ce mai trebuiau încă executate. „În corpore", cu ocazia recepționării și punerii în funcțiune a întreprinderii, reprezentanții beneficiarului, ai direcției generale de resort și ai altor direcții din minister nu au manifestat nici un gest de reținere în fața improvizațiilor.

— Dintre toate dificultățile ce le întîmpinăm, cea mai puternică influență o are lipsa aburului, ne spunea tov. ing. **Victor Orlovski**, directorul întreprinderii călărășene. Cantitatea și presiunea reduse la care primim aburul de la centrala electro-termică a Combinatului de celuloză și hîrtie, aflat în apropiere, provoacă triplarea duratei procesului tehnologic de producere a prefabricatelor din beton. Fără a mai vorbi de perioadele în care aburul lipsește cu desăvîrșire (în trimestrul III — 1 096 de ore de... pauză).

Ministerul a fost sesizat de această situație? Da! Începînd de la 19 ianuarie a.c., adresele întreprinderii se țin lanț. Se cerea sprijin în procurarea aburului, ca și în multe alte probleme. Urmarea: nenumărate comisii s-au perindat, au analizat, au întocmit planuri de măsuri, iar lucrurile au rămas neschimbate. E drept, multe măsuri au vizat nu cauzele principale ale neajunsurilor, ci chestiuni colaterale. Numai cele care privesc protecția muncii sînt în număr de peste 400. În schimb, nu s-a întreprins mai nimic pentru terminarea instalației de ventilație la centralele de beton, a celor de ridicat de la secțiile de torcret, precum și la utilajele de împletit sîrmă sau de transport din halele de tratament termic. Culmea improvizației! O parte a aburului necesar modernei fabrici din Călărași este furnizat (după puteri!) de cîteva locomotive „ieșite la pensie". Se găsise o soluție, în sensul ca, la centrala termică amintită, să se adauge — pentru deservirea întreprinderii de prefabricate — încă un cazan cu instalațiile aferente. Lucrările s-au tărăgănat, însă, termenele de punere în funcțiune s-au amînat de nenumărate ori și din nou situația a rămas neschimbată, comisiile ministerului perindîndu-se, în continuare, pe la Călărași...

Întreprinderea trebuia să producă totuși. **Doar se raportase „punerea ei în funcțiune".** Și aceasta a avut loc neglijîndu-se costurile și calitatea produselor, pierderile generate în urma refuzurilor din partea beneficiarilor. Nu s-au efectuat în întregime nici probele tehnologice, ca în cazul liniilor de fabricație a jgheaburilor, celei pentru stîlpi LEA, ca și al liniei reechipată în vederea producerii grinzilor. S-a forțat chiar nota, dincolo de limita simțului de răspundere. Iată ce ne spunea, în acest sens, tov. **Răzvan Pîrîianu**, inginer-șef adjunct al fabricii:

— Montarea liniei pentru stîlpi LEA s-a făcut după o soluție infirmată de practica altor fabrici similare. Consecința: a devenit necesară scoaterea unor tipare din amplasament, modificarea și apoi remontarea lor.

— Reprezentanții ministerului ce au întreprins? Care a fost sprijinul acordat?

— Ne-au... îmbărbătat cu aprecierea: „iată ce înseamnă să nu se țină seama de experiența cîștigată în trecut...".

Rămîi uluit. **Specialiști competenți ai ministerului, care au avut sarcina expresă de a preîntîmpina repetarea unor greșeli petrecute în situații anterioare, controlează mersul lucrărilor și, la sfîrșit, exclamă: „uite, d-le, iar s-a greșit!...".** În acest caz, intensitatea și calitatea ajutorului ce trebuia acordat întreprinderii de către minister sînt la pămînt. **Erorile costă. Și cine suportă cheltuielile? Oare, aici, zicala potrivit căreia „cine nu deschide ochii, deschide punga" nu are aplicabilitate?** Sau se scontează pe „largheța"... prețului de cost?

Perseverînd în crearea de greutăți baza de aprovizionare a ministerului trimite, cu regularitate, întreprinderii din Călărași cantități de sîrmă pentru beton precomprimat, din import, care depășesc sistematic necesitățile pe luni de zile. Fabrica, pînă la construirea depozitului, nu are unde să păstreze sîrma și această scumpă materie primă se degradează stînd sub cerul liber. Din nou, nimeni nu suportă vreo consecință pe seama propriului buzunar! **Implicațiile tuturor acestor acte de superficialitate nu se manifestă numai în perimetrul întreprinderii, ci prin acuitatea lor, determină daune și unor terțe unități industriale.** Nu se onorează la timp unele obligații contractuale către șantierele de irigații și către unele construcții industriale — în acest ultim caz, beneficiar fiind tot Ministerul Industriei Construcțiilor.

Acest minister este... tată și mamă pentru fabrica din Călărași. El este titularul investiției, el are în subordine institutul de proiectări respectiv, pe beneficiarul direct și el este și constructorul și, în parte și beneficiarul produselor fabricii respective. Se vede, însă, că „tatăl" — ministerul — nu își exercită cum trebuie autoritatea, iar ceilalți „membri ai familiei" nu-și mai îndeplinesc îndatoririle. **În acest carusel de concesii reciproce, nimeni nu e tras la răspundere, iar intervenția specialiștilor se situează pe linia minimei rezistențe.** Teoretic, neajunsurile sînt bine cunoscute și de o parte și de alta. Înlăturarea lor practică e însă mai dificilă. Trenează. Oare pînă cînd?

Dan MATEESCU

PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII ÎN FERMELE AGRICOLE

În cadrul acțiunii de perfecționare continua a organizării și conducerii unităților agricole de stat, între 3 decembrie 1968 și 25 ianuarie 1969 se va desfășura la Sinaia un ciclu de consfătuiri și schimburi de experiență organizat de Departamentul I.A.S., la care vor participa șefii de ferme din I.A.S. Consfătuirile, organizate pe profile — culturi de cîmp, horticultură, zootehnie — dau posibilitate participanților să studieze pe bază de lecții și expuneri, însoțite de filme documentare, dezbateri și demonstrații practice, cele mai noi tehnologii, forme și metode științifice de organizare a producției și a muncii ca și problemele actuale privind planificarea și finanțarea fermelor și întreprinderilor agricole de stat. Totodată, participanții vor studia experiența dobîndită de fermele și întreprinderile agricole de stat etalon și experimentale.

Prima serie de specialiști va studia probleme privind orientări moderne în agricultură, rolul, sarcinile și responsabilitățile conducătorilor de unități în contextul noilor cerințe ale agriculturii moderne, orientări noi, soluții tehnice actuale folosite în diverse sectoare de producție și altele.

HUNEDOARA

Lucrări de dezvoltare a oțelăriei electrice

La Combinatul siderurgic din Hunedoara s-a construit o hală destinată pregătirii utilajului de turnare a oțelului electric și înalt aliat. Acest obiectiv face parte din lucrările actuale etape de dezvoltare a oțelăriei electrice. Hala dispune de 2 600 mp suprafață utilă, trei poduri rulante de mare capacitate și alte instalații aferente, care vor servi la condiționarea lingotierelor pentru turnarea oțelului elaborat la cuptoarele vechi. Tot aici au început asamblarea și montarea primului cuptor electric de 50 de tone, care va începe să producă în prima parte a anului viitor. La un agregat similar se toarnă fundațiile. Activitatea pe șantier este coordonată după un grafic întocmit cu ajutorul calculatorului electronic.

CREȘTERI AUTENTICE ȘI ARTIFICII DE CALCUL ÎN PRODUCTIVITATEA MUNCII

Ing. Constantin CIOCAN
secretar al Comitetului municipal Ploiești al P.C.R.

puncte de vedere

Pentru a-și individualiza, măsura și compara hărnicia, pregătirea și iscusința cu cele ale semenilor săi, omul a găsit numitorul comun, indicatorul sintetic: **productivitatea muncii.** Cu toții știm că creșterea continuă a productivității muncii, **„factorul cel mai important, cel mai de seamă al victoriei noii orînduiri sociale" — socialismul,** este o lege obiectivă a dezvoltării societății și că în economia noastră s-au creat condiții optime pentru sporirea într-un ritm înalt a acesteia, spre binele întregii națiuni.

Aceste condiții de creștere a productivității muncii se materializează într-un complex de factori legați de gradul de dezvoltare a forțelor de producție și de perfecționare a relațiilor de producție. Hotărîtoare însă, în acest complex de factori, este **munca desfășurată de om, care constituie unica sursă ce dă valoare resurselor naturale și creează valori — munca curentă, plus munca trecută.** Plecînd de la semnificația fundamentală a acestui indicator, de la faptul că el caracterizează progresul societății, de la faptul că el are un rol stimulator — revoluționar — în mobilizarea resurselor tehnice materiale și umane, de la faptul că în societatea noastră el oferă o imagine realistă asupra nivelului de trai al populației, cred că pentru exprimarea valorii acestuia trebuie găsită soluția cea mai apropiată de noțiune, de realitate, de scopurile urmărite în dezvoltarea economiei.

Întrebarea este: să schimbăm sau nu modul de calcul al indicatorului? Acum, productivitatea muncii reprezintă valoarea raportului producției globale la numărul de salariați. Și mai intervine o întrebare: nivelul ei poate fi influențat în mod artificial, pe parcursul perioadei de realizare a planului, în cazurile cînd nu se reflectă, în mod real, eforturile întreprinderii respective? Se pare că da! Volumul producției globale cuprinde, în afara valorii producției ce se execută într-o întreprindere, și valoarea produselor și semifabricatelor primite de la unitățile colaboratoare. În acest fel, schimbările structurale ce apar pe parcursul realizării planului de producție influențează substanțial nivelul indicatorului de productivitate a muncii fără ca, de cele mai multe ori, această... jonglerie să oglindească și aportul efectiv al organizării muncii și producției în unitatea industrială care suportă modificările sau primește, prin colaborare, produse prelucrate pe care numai le asamblează.

Astfel, este suficient ca la uzina care echipează autocamioane cu trolii forestiere sau echipament hidraulic, pe parcursul unui trimestru, să apară plusuri de cereri de la beneficiar peste plan, sau ca o întreprindere la care valoarea ambalajelor reprezintă circa 5—10 la sută, din producția globală — printr-o măsură de „organizare științifică" — să se transfere atelierul de confecționat ambalaje la o unitate de specialitate, pentru ca, fără nici un efort, fără nici o realizare proprie suplimentară, indicatorul de productivitate a muncii să apară depășit. Exemplele se găsesc din belșug și în municipiul Ploiești, dar și în alte părți. Fapt este că metodologia actuală de calcul al productivității muncii favorizează aceste aspecte bizare, celebrele **„duble înregistrări".**

Cum se prezintă reversul medaliei? Mai întîi, **prin „fuga" unor întreprinderi după așa-numitele produse de mare productivitate** (care se execută, de fapt, în mare măsură, în alte unități), lăsînd la o parte pe cele mai... dezavantajoase din acest punct de vedere. De aici decurge și o anumită lipsă de interes a producătorilor pentru onorarea tuturor contractelor către toți beneficiarii. Apoi, **prin utilizarea incompletă a capacităților de producție,** urmare a orientării conducerii unor întreprinderi spre realizarea anumitor produse pe seama colaborării cu alte unități, acest lucru cerînd mai puțină muncă vie. **În continuare, este vorba de refuzul unor întreprinderi în realizarea planului sau a supiimentărilor la poziția piese de schimb pentru diferite utilaje și instalații,** întrucît productivitatea muncii ar fi scăzută în comparație cu produsele respective, luate în întregimea lor. Mai intervine slaba stimulare a colectivelor de întreprinderi în reducerea substanțială a prețului de cost, potrivit concepției că introducerea în plan a tuturor resurselor de economii ar conduce, chipurile, la reducerea valorii producției globale și, implicit, a productivității muncii. Adică, **se susține că scăderea cheltuielilor materiale** — care în prezent sînt foarte ridicate — **și reflectarea lor în plan s-ar repercuta negativ asupra randamentului muncii vii** — ceea ce este fals.

Pe alte planuri, apar și alte implicații generate tot de imperfecțiunile metodologiei în vigoare. De pildă, un indicator important la analiza eficienței unei investiții este considerat cel care se exprimă în producție/lei investiție. Or, în valoarea producției intră și valoarea materiei prime consumate, umflîndu-se artificial nivelul productivității muncii și îndemnînd pe specialiștii din proiectare să prevadă obținerea unei producții cu mari cheltuieli materiale. Nu mai vorbim de faptul că întreprinderile sînt tentate să mențină un volum exagerat la producția neterminată — acest indicator fantomă care imobilizează mari cantități de materie primă și semifabricate în procesul tehnologic. În acest mod, din nou se umflă valoarea producției globale și, deci, și a productivității muncii.

Socotesc că această situație poate și trebuie să fie înlăturată, prin aplicarea unor metodologii realiste de calcul al indicatorului amintit. Aș propune **să se ia în considerare opiniile care cer ca productivitatea muncii să se aplice și să se urmărească prin raportarea producției nete obținute de o întreprindere la numărul total de salariați.** Iar producția netă, conform definiției date de economia politică, ar trebui să cuprindă efectiv valoarea nou creată de colectivul a cărei productivitate a muncii o determinăm.

Alături de indicatorii producție netă, producție marfă vîndută și încasată, volum de beneficii, producție destinată exportului — productivitatea muncii, calculată pe baze științifice, ar urma să constituie unul dintre principalii factori de producție obligatorii pentru întreprinderile industriale. Dacă unele foruri de resort mai agreează artificiile de calcul al productivității muncii — fiindcă așa se explică încetinirea în revizuirea metodologiei — trebuie să spunem că în întreprinderi ele nu mai pot fi tolerate, întrucît au devenit o frînă în calea creșterii eficienței muncii sociale.

Zootehnia în planul cooperativei agricole

(Urmare din pag. I)

raje concentrate este deficitară cu 20 000 de tone. În schimb, se dau ordine care aduc „rotunjiri". În martie, s-a impus sporirea numărului de scroafe, fără a exista măcar adăposturi. Or, normal este să construiești adăposturi și apoi să le populezi cu animale. Fără îndoială, este necesar să crească efectivele de scroafe, dar aceasta este o „noutate" cunoscută și în perioada întocmirii planurilor de producție, cînd se puteau prevedea adăposturile necesare. Așa-zisa „metodologie" de planificare acționează persistent în dauna balanței furajere. Anul acesta am avut cu 8 000 ha mai puțin pentru furaje decît în 1967. De fapt, atunci cînd se stabilesc suprafețele la toate culturile, ceea ce mai rămîne este lăsat pentru furaje. De la Consiliul Superior al Agriculturii se „asigură" din condei o sporire scriptică artificială a producției de furaje. Nu se ține însă seama că, fără mecanizare și cantități suficiente de îngrășăminte, producția de nutrețuri nu poate să crească. Este greu de înțeles cum concep forurile de resort să se crească un porc cu 420 kg de concentrate fără să se pună vreodată problema sortimentelor. Una este cînd se dă numai porumb — cum se întîmplă de obicei — și alta cînd se face o alimentație rațională. Normal ar fi ca în planificare să se pornească de la efectivele de animale și apoi, pe baza rațiilor să se stabilească necesarul de furaje și, în funcție de aceasta să se eșaloneze culturile. Dar, din păcate, și pentru anul viitor situația este neschimbată".

Consecințele necorelărilor, ale subaprecierii cerințelor zootehniei sînt amplificate și de mentalitatea unor consilii de conducere și chiar de ingineri care obișnuiesc să „rupă" ceva din suprafețele rezervate pentru baza furajeră. Multe asemenea situații se întîlnesc în cooperativele agricole din județul Iași. La cooperativa agricolă Prisăcani, spre exemplu, s-au prevăzut 50 ha cu porumb siloz. Planul s-a realizat în sensul că terenul a fost însămînțat, dar la recoltare consiliul de conducere a dispus trecerea suprafeței la porumb pentru boabe. Schimbarea destinației putea fi avantajoasă dacă, în locul porumbului, s-ar fi insilozat alte nutrețuri sau măcar coceni. La fel s-a procedat la cooperativa agricolă „Victoria", unde porumbul siloz irigat a fost, de asemenea, recoltat pentru boabe fără să se acopere deficitul de 1 500 tone de siloz. În cooperativele Tîrgu Frumos, Ceplenița, Cotnari, Țibănești și altele deși s-au semănat însemnate suprafețe cu culturi succesive, acestea nu s-au recoltat la timp sau chiar deloc. Pe ansamblul județului Iași au fost însămînțate 18 000 de hectare de culturi succesive, cifră record față de anii trecuți, dar nu s-au recoltat pentru siloz nici măcar 5 000 ha. Practica de a „ciupi" de la baza furajeră o aplică și consiliul de conducere al cooperativei Bosia. După ce s-au deșelenit 40 ha de finețe, acestea au căpătat altă destinație, fără să se compenseze cu alte terenuri pentru cultivarea plantelor de nutreț. În loc să caute să rentabilizeze sectorul zootehnic, cooperativele agricole Plugari, Probota, Deleni, Stroiești, Belcești și altele întocmesc planuri de producție fără să prevadă în întregime asigurarea furajelor.

Nu sînt singurele exemple de acest fel. Este imperios necesar ca, în primul rînd, Consiliul Superior al Agriculturii și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție să analizeze, în mod aprofundat, problemele legate de îmbunătățirea planurilor pentru anul viitor, să asigure corelarea judicioasă a indicatorilor în zootehnie, valorificarea resurselor și posibilităților locale pentru mărirea producției și rentabilizarea acestei importante ramuri a agriculturii noastre.

Unilateralitatea în critica literară

Cine ar încerca să sintetizeze în cîteva cuvinte semnificația recentei Adunări generale a scriitorilor nu ar putea surprinde esențialul fără a sublinia rolul militant al literaturii, fără a vorbi despre afirmarea unanimă a relațiilor profunde și multiple între procesul de creație și contextul istorico-social al evoluției artei. De aici decurge în mod implicit și rolul deosebit al criticii literare ca expresie a unei conștiințe de sine a literaturii actuale. **„Numai cu generalitățî nu se poate face critică"** — arăta în cuvîntul său tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Care este, în momentul de față, situația criticii românești? Se cuvine să subliniem unele rezultate importante obținute în acest domeniu. În primul rînd delimitarea mai precisă a conceptului de critică **artistică**, în sensul recunoașterii unei finalități în actul apreciativ, a unei polarizări de interese în jurul **valorii** artistice. Pornind de aici, s-au efectuat tatonări în direcții diferite, unele reușite, în funcție de gustul și cultura autorilor, altele — acceptate sub rezerva apariției unor personalități apte să le ilustreze și să le justifice.

S-a discutat insistent și la noi despre o critică fenomenologică, despre cea structuralistă, în numele unei aspirații binecuvîntate de a surprinde esențele. În același timp, a fost anatemizat, însă, nu numai normativismul dogmatic, sociologismul ș.c., dar și critica numită, uneori fără precizarea termenului, **universitară**, adică sistematică, și cea stilistică, și cercetarea procedeelor, și monografiile, și studiul biografic, și studiile de istorie literară. Și la ce să ne rezumăm, în schimb? La eseistica nudă, la foiletonul impresionist, care neagă cu ton prea categoric legitimitatea investigării sistematice, în numele unui antiscientism programatic? Chiar un teoretician al noului roman occidental, Maurice Nadeau, vorbind despre personalitatea romancierului nu ezită totuși să arate că acesta se manifestă „într-un mediu, o societate, o epocă anume, fiind capabil să-i capteze (acestei societăți) undele sensibile".

Fără îndoială, uneltele criticului trebuie adaptate specificului operei, însă nu de puține ori asistăm la situația curioasă a abordării lucrărilor recenzate dintr-un unghi singular, care este acela al criticului, fără să fie și al autorului. Se scriu atunci articole ori intens pozitive, ori intens negativiste, orice argument al supunerii la obiect fiind respins ca străin personalității și viziunii criticului. Ajungem deci la întrebarea: opera de artă este o realitate obiectivă, sau ea este doar o potență actualizată în subiect? Deci — absorbim obiectul contemplației estetice, îl cufundăm în subiect, sau îl **explicăm** printr-un complex de coordonate, dintre care, unele, sînt exterioare? Orice opțiune prealabilă cunoașterii datelor concrete ale operei supuse discuției critice poate fi viciată; de multe ori critica foiletonistică ia o alură impresionistă, poematică, ferindu-se ca de foc de situarea în timp și în evoluția genului respectiv. G. Călinescu atrăgea atenția, cu cîțiva ani în urmă, asupra „criticii poematice pe care sînt tentați a o îmbrățișa unii tineri, cu primejdia inconsistenței și gratuității. Preferința pentru formulările aforistice ne poate da o impacienței pentru epic, adică pentru cursul istoric".

Nu am avea de obiectat împotriva acestei modalități de a face critică, dacă ea nu ar tinde să uniformizeze peisajul disputelor de idei în jurul operelor de astăzi sau din trecut, în genere se scrie acum mai mult despre autorii noi, privirea evolutivă asupra literaturii rămînînd sporadică și palidă. Se scriu predilect cronici la cărțile de poezie, mai puțin despre proză și aproape deloc despre producția dramatică, aceasta rămînînd a fi apreciată aproape numai prin optica regizorului. Despre scriitorii clasici sau chiar despre cei mai apropiați, din perioada interbelică, despre cei maturi se fac articole cu precădere la aniversări, în stil de „campanie" care determină apatia cititorilor. Subiectele speciale, cu referire la anumite aspecte ale unei opere sau a personalității unui scriitor au rămas bune pentru temele de examen. Ideea de continuitate și — implicit — posibilitatea privirii de sus a fenomenului literar, ca proces evolutiv rămîn neexplorate, deci ierarhizarea valorilor, cercetarea relațiilor artei cu epoca — elemente care contribuie la orientarea scriitorului și a cititorilor — rămîn, uneori, deziderate. Or, rolul orientativ nu se poate exercita efectiv prin discutarea separată a cîte unui anumit scriitor actual, fără a ține seama de aria mai largă a fenomenului literar abordat.

Opera de artă se pretează, dacă nu explicării strict deterministe, **explicitării** ei intime prin cunoașterea condițiilor apariției (personalitatea autorului, mediu, epocă etc). Pentru că, **„practic** — arăta G. Călinescu — **arta pură, fără preocupări morale și probleme, e un non sens critic și criticul care osindește didacticismul și metafizicul e un intelectual de formație barocă".**

Făcînd această afirmație, care nu-i singura de acest fel, autorul **Istoriei literaturii** și al **Principiilor de estetică** continua, în fond, un făgaș tradițional al criticii românești. Ibrăileanu, a cărui operă e supusă, în momentul de față cel puțin, tăcerii, dacă nu contestării, reprezintă, în critica noastră, un punct de maximă apropiere între estetic și social, fără a confunda niciodată planurile. Chiar într-o fază mai veche a activității lui, pe cînd polemiza cu E. Lovinescu și O. Densușianu asupra moralei în artă, criticul de la „Viața românească" preciza: „susținem că artistul are o atitudine în fața vieții — a operei sale: nu susținem că **trebuie** să aibă... Criticul care nu judecă atitudinea scriitorului, afectivitatea sa, idealul său, nu-și face datoria". Firește, orice atitudine, cît de umanitară, e caducă dacă artistic opera este eșuată. Dar să revenim la Călinescu pentru a sublinia afirmația din prefața la **Impresii asupra literaturii spaniole**: „Literatura (...) e o lume proprie, cu geografia, zoologia, botanica, sociologia, bucătăria ei chiar, și vorbind despre forme nu negi orice conținut". Este evident că sensul esențial și nucleul activității critice îl constituie actul apreciativ, judecata de valoare, dar aceasta e șubredă în afara gustului literar format și a culturii care permite compararea valorilor, asociații și disociații pentru a reface relieful operei. Obligația de a argumenta judecata de valoare se referă și la biografie — fără a face prin asta biografism sau psihologism, și la sociologie — ceea ce nu-i identic cu sociologismul vulgar. „Lipsa de curiozitate științifică explică și îngustimea orizontului critic".

Spuneam mai înainte că modalitățile criticii se pot diferenția în funcție de specificul operei. Altfel te apropii de Macedonski, altfel de Ion Barbu. Varietatea stilurilor individuale, a preferințelor și procedeelor artistice pretinde și stiluri diferite de critică pe care le pot exercita persoane diferite. Nu înțelegem, de aceea, fenomenul intoleranței opiniilor critice diverse, care stăruie încă și acționează pînă la anularea nu a părerii diferite, ci la imobilizarea preopinentului prezumtiv.

Unilateralizarea se asociază, în cazul criticii poematice de care am amintit, cu prețiozitatea, blazarea în fața subiectului operei, care e declarat aproape invariabil anecdotică, și cu exprimarea alambicată, încifrată, folosită mai ales pentru sugerarea incomunicabilului. Se confundă însă, în asemenea cazuri, două planuri distincte: cel social și cel existențial, propriu persoanei și numai ei. Iată, însuși Eugen Ionescu, unul din promotorii absurdului rezultat prin absența posibilității de comunicare a consacrat mai mult de o pagină în volumul său **Journal en miettes** acestei confuzii. Citez doar cîteva rînduri: „În realitate criza limbajului nu există... Socialmente totul e comunicabil... Din vremea lui Molière (...) pedanteria, prețiozitatea, falsificau înțelegerea. Dar prețioșii vroiau, în mod deliberat, să creeze un limbaj de neînțeles, să se distingă de alții. Astăzi, la fel, separatia e voită..." (p. 125).

Critica poate folosi toate cunoștințele domeniilor înrudite sau îndepărtate literaturii, fără a renunța la accesibilitate și fără a avea rezervele cauzate de grija delimitării esteticului. O critică completă în sensul atribuit de Ibrăileanu, însă cu nuanțările rezultate ca urmare a evoluției contemporane a ideilor, poate deveni și accesibilă prin însuși faptul că ea face apel la cunoștințe numeroase pentru a sesiza natura specifică a operei.

Ni s-ar putea obiecta că în susținerea celor de mai sus prea am apelat la autorități. În realitate, am apelat la argumente, autoritatea constituind una din atributele salutare pe care criticul se cuvine să și le formeze. Considerăm că dezvoltarea preocupărilor cărturărești aprofundate, frecventarea intensă a frumosului, a capodoperelor vor înlesni progresele criticii noastre, pentru a nu fi în situația de a afirma, precum odinioară Eminescu: **„...această manoperă minunată de a ridica pe public la sine și de a fi cu toate aceste înțeles în toate de el au priceput-o într-adevăr prea puțini".** Căci, același poet vizionar recomandă cu luciditate: „misiunea artiștilor, a scriitorilor, este de a ridica poporul, dar în acest scop trebuie să se facă înțeleși de popor. Iar pentru a se face înțeleși de popor ei trebuie să se inspire din însăși viața, sentimentele și înțelepciunea acestuia" — toate acestea înțelese, evident, la nivelul cunoștințelor, a mentalității și mijloacelor de acțiune corespunzătoare fiecărei epoci istorice.

Îndrumarea de către partid a literaturii și artei răspunde, astăzi, și acestor idei care reflectă o atitudine militantă, potrivit tradițiilor vii ale criticii românești.

N. BARBU

Paul Constantinescu în primă audiție la Satu-Mare

Aflată în pragul împlinirii a două decenii, Filarmonica din Satu-Mare a contribuit, alături de celelalte filarmonici din țară, la propagarea muzicii românești sau din repertoriul universal în rîndul marilor mase de ascultători. Colectiv simfonic ajuns printr-o muncă perseverentă și o permanentă grijă față de șlefuirea interpretativă la un real stadiu de maturitate artistică, ea s-a făcut cunoscută și este prețuită în cadrul și în afara granițelor județului. În programele filarmonicii sătmărene a fost inclusă săptămînă de săptămînă cîte o lucrare românească, nu de puține ori în primă audiție, așa cum a fost cazul concertului din 22 noiembrie a.c., cînd am ascultat o minunată pagină din creația lui Paul Constantinescu.

Este vorba de o versiune orchestrală a celor „Patru fabule pentru pian solo", transcripție realizată de un fost elev al său, dirijorul gălățean Ury Schmidt (care de altfel a asigurat conducerea muzicală a întregului program), în dorința de a cinsti memoria marelui său dascăl cu prilejul comemorării a 5 ani de la încetarea din viață a acestuia. Cu cîteva zile în urmă asultasem un alt asemenea omagiu, într-o execuție magistrală a „Camerattei" bucureștene, o altă transcriere orchestrală a cunoscutei „Toccata", de către Dumitru Pop. Iată două gesturi de pioasă aducere aminte, gînduri către acela care este socotit pe drept cuvînt un deschizător de drumuri spre etapa modernă a culturii muzicale românești, a cărui creație s-a înscris cu putere în istoria muzicii universale.

Scrise între anii 1929 — 1932, cele *Patru fabule* „au trecut din caietul de clasă direct în sala de concert" (așa cum reamintea mai tîrziu fostul său profesor Traian Elian); tînărul muzician de atunci a imaginat crearea unui „Album cu păsări și animale" desprins din spiritualitatea lui Topîrceanu și Arghezi. Cele patru piese, în care se remarcă mai ales îmbinarea logicii de construcție muzicală cu sugestivitatea miniatural-programatică („Pisica cu clopoței", „Un cocoș cu ochii scoși", „Corbul și vulpea" și „S-a certat cumătra gaiță cu cumătra bufniță") au intrat de la început în repertoriul pianistic. Executate într-o firească succesiune, prima fabulă este un „Accelerando continuu-lento-presto", a doua un „Scherzino", următoarea „Rubato", iar ultima o virtuoasă „Toccatină", toate la un loc constituind o integrare organică a substanței muzicale populare în gramatica ritmică, armonică și instrumentală, cu totul originală în creația românească a genului.

Partitura orchestrală a „fabulelor", dirijată de maestrul Mihail Jora în concerte publice la București, Iași, precum și, în 1938, la Radio Paris-Tour Eiffel, în momentul de față pierdută, și-a găsit o valoroasă recuperare în transcripția pentru orchestră de cameră a lui Ury Schmidt, al cărui mare merit constă în primul rînd în respectarea fidelă a versiunii pianistice pe care a încredințat-o instrumentelor de coarde și de suflat, păstrînd nealterat acel parfum unic, specific creației lui Paul Constantinescu. Astfel, ritmul capricios al jocului de clopoței, mișcările zburdalnice ale felinei domestice le găsim transcrise în partitura clarinetului, iar timbrul răgușit al cîntatului de cocoș este redat onomatopeic de cele două viori soliste.

Orchestra simfonică din Satu-Mare a avut ocazia să-și dezvăluie în fața entuziastului său public adevăratele potențe interpretative, atît în „Neterminata" de Fr. Schubert cît mai ales în „Dublul concert pentru vioară și cello" de Brahms. Orchestra — cu contribuția celor doi soliști din R. F. a Germaniei, Andreas Rohn (vioară) și Wolfgang Mehlhorn (violoncel), fini mînuitori ai acestor instrumente — lăsîndu-se modelată și răspunzînd cu promptitudine intențiilor dirijorale pe cît de subtile pe atît de precise ale oaspetelui gălățean, a oferit celor prezenți în număr destul de mare, o seară dintre cele mai plăcute, aplaudată cu insistență. Dacă mai adăugăm că la concertele sale filarmonica sătmăreană a reușit să atragă și un însemnat număr de elevi, că se bucură de o bună primire din partea publicului în deplasările pe care le efectuează cu regularitate în orașele Carei, Sighet și Baia Mare, avem o imagine a activității acestui colectiv artistic care se străduiește să împlinească cerințele crescînde ale amatorilor de muzică din această parte a țării. Am fi poate nedrepți dacă nu am consemna, cu acest prilej, activitatea neobosită desfășurată în decursul celor aproape două decenii, de către dirijorii permanenți ai orchestrei simfonice din Satu-Mare: Ion Micu, Alexandru Munteanu și Corneliu Dumbrăveanu, aportul substanțial al acestora la ridicarea calității interpretative a inimosului colectiv sătmărean.

Constantin RĂSVAN

SUGESTII DE PERFECȚIONARE A EXAMENELOR PENTRU GRADELE DIDACTICE

Ca în toate domeniile de activitate, și în cadrul procesului instructiv-educativ este necesară o continuă perfecționare, pe de o parte datorită progreselor înregistrate de știință și cultură și, pe de altă parte, ca o condiție esențială a dezvoltării sistemului nostru de învățămînt, a ridicării sale la un nivel superior, potrivit cerințelor actuale și de perspectivă ale pregătirii și educării tineretului școlar. În acest scop s-au creat institute de perfecționare, se susțin examene de acordare a gradelor didactice etc, care oferă cadrelor didactice posibilitatea adîncirii cunoștințelor acumulate pe băncile instituțiilor de învățămînt superior și, totodată, le confirmă acest surplus de pregătire. Totuși, trebuie remarcat că, pînă în prezent, abia 40 000 de educatoare, învățători și profesori s-au prezentat la susținerea examenului de definitivat și puțini peste 6 300 la cel de gradul II și I. Această situație s-a creat, după părerea mea, în bună măsură datorită formulelor greoaie de susținere a examenelor, precum și caracterului lor insuficient de stimulativ. Tocmai de aceea mi se par judicioase o seamă din prevederile formulate în proiectul de Statut al corpului profesoral menite să dea examenelor de grade didactice un sens mai adecvat cerințelor actuale ale școlii.

Evident, la examenele la care mă refer este necesar să se stabilească un echilibru mai judicios între cerințele de ordin teoretic și cele de practică didactică. Afirm acest lucru deoarece, în momentul de față, cel puțin în ceea ce privește examenul pentru gradul definitiv, se insistă prea mult pe pregătirea teoretică a candidatului, în detrimentul verificării cunoștințelor sale metodice. Or, ceea ce interesează în chip deosebit este tocmai felul în care profesorul și-a însușit o corespunzătoare metodă de predare, modul în care își organizează lecția, materialul didactic pe care îl utilizează, cu atît mai mult cu cît, se știe că, pe băncile facultății se insistă prea puțin asupra problemelor practice ale pedagogiei, pregătirea viitorului profesor fiind, sub acest aspect, deficitară. De aceea, cred că ar fi necesar ca la examenul de definitivat să se urmărească calitățile didactice printr-o verificare mai aprofundată a lecțiilor practice, care singure pot să-i confere candidatului titlul de învățător sau profesor definitiv. După părerea mea, examenul de definitivat ar trebui să constea dintr-un examen scris și o discuție pe principalele aspecte ale pedagogiei practice, psihologia copilului și pe problemele orientării profesionale a elevilor.

Experiența arată că și examenul de gradul II, așa cum se desfășoară în prezent, este inadecvat obiectivelor pe care le urmărește. De aceea — pe bună dreptate — proiectul de Statut prevede susținerea unei lucrări de specialitate și a unui colocviu desfășurat sub forma unor discuții. Noua formulă corespunde însă, după opinia mea, doar în parte. Consider că este necesar să se renunțe la examinarea orală pe bază de bilete, în care hazardul are uneori rolul hotărîtor și, fără îndoială, nu este în concordanță cu cerințele docimologiei, îndeosebi atunci cînd este vorba de aprecierea cunoștințelor unor cadre didactice. O discuție axată pe principalele probleme ale specialității, din care să se constate că profesorul cunoaște noile orientări în disciplina respectivă, firește, fără a se intra pe terenul de specialitate pură, s-ar dovedi, cred, mai utilă. Dar și în această ipostază a examenului pot apărea unele inconveniente — profesorul universitar, el însuși specializat într-o anumită direcție, fiind tentat să conducă discuția mai mult în domeniul propriilor preocupări. De aceea aș propune ca la discuție să participe și un profesor de liceu cu gradul I, care să constate nu numai asimilarea principalelor probleme de către profesorul candidat, dar și modul în care le integrează în capitolele respective și le face accesibile elevilor în cadrul lecțiilor. De asemenea, opinez pentru prezența în comisie și a unui profesor de marxism-leninism pentru a constata, tot pe baza discuției, nivelul ideologic și politic al candidatului. Cît privește lucrarea de specialitate, aceasta ar trebui să abordeze în exclusivitate probleme de metodică, sintetizînd diferite metode folosite la clasă în predarea unor capitole mai dificile, sau rezultatele obținute în folosirea unui material didactic nou, confecționat de profesor.

La susținerea examenului de gradul I, la care candidatul se prezintă după 5 ani de la obținerea gradului II, aș înclina să se ia în considerație întreaga activitate de la intrarea în învățămînt, activitate care să fie notată pe baza proceselor verbale de inspecție și a caracterizărilor făcute de conducerea școlii. Punctul de greutate în cadrul acestui examen ar urma să revină unei lucrări de sinteză, datorită faptului că aceasta determină studierea unui volum mai mare de lucrări de specialitate — ceea ce s-ar răsfrînge pozitiv în munca la clasă — sau unei lucrări de cercetare în cazul în care profesorul a avut posibilitatea de a verifica concluziile la care a ajuns. Lecțiile practice au, după părerea mea, la acest examen, o importanță mai mică, deoarece maturitatea metodică, stilul personal de muncă al candidatului cu elevii a fost verificat pe parcursul anilor și concretizat prin calificativele obținute, cît și prin caracterizările întocmite de către conducerea școlii.

Am expus în rîndurile de față doar cîteva sugestii în legătură cu mai buna funcționalitate a examenelor pentru susținerea gradelor didactice, unele modalități care, cred eu, ar contribui la sporirea eficienței lor și prin aceasta ar aduce un bun serviciu ridicării nivelului procesului instructiv-educativ.

Prof. Teodor BURCESCU
directorul liceului
„Dr. Petru Groza"
din București

„Echilibru fragil" de Edward Albee, în premieră pe țară la Teatrul Nottara. Regia: Dan Nasta. Scenografia: Al. Brătășanu. **În fotografie:** O scenă cu Lucia Mureșan și Gilda Marinescu

cinema

- **Columna** (ambele serii): PATRIA — 9; 12; 15; 18; 20,45, LUCEAFĂRUL — 8,30; 12; 16; 19,30.
- **Ziua în care vin peștii**: REPUBLICA — 9; 11,30; 14; 16,15; 18,45; 21,15, CAPITOL — 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,30, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45, MODERN — 9,30; 11,45; 14,15; 16,30; 18,45; 21,15.
- **Anna Karenina** (ambele serii): BUCEGI — 9; 12,30; 16; 19,30, FLAMURA — 9; 13,30; 16; 19,30.
- **„Judoka", agent secret**: FESTIVAL — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, FEROVIAR — 8,30—15,15 în continuare; 17,45; 20, EXCELSIOR — 9,45; 12; 14,45; 16,30; 18,45; 21, GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, FLACĂRA — 10; 12,30; 15; 17,30; 20.
- **Superautomatul**: VICTORIA — 9,30; 11,30; 13,45; 15,45; 18,15; 20,45.
- **Noaptea**: CENTRAL — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
- **Aventurierii**: LUMINA — 9,30—15,45 în continuare; 18,15; 20,45.
- **Lustragiul**: DOINA — 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
- **Marianna, agentul 0555**: RAHOVA — 15,30; 20,30, GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30.
- **Am întîlnit țigani fericiți**: RAHOVA — 18.
- **Roata fecioriilor, Mistere în piatră, Atletism, A treia constantă, Cuvinte, Diamantul, Orizont științific nr. 10/1968**: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- **Hombre**: GRIVIȚA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, FLOREASCA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45, MIORIȚA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- **Șapte oameni de aur**: INFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,15; 17,45; 20, MUNCA — 16; 20.
- **Republica Skid**: MUNCA — 18.
- **Heidi**: BUZEȘTI — 15,30, POPULAR — 15,30; 20,30.
- **Colivie pentru doi**: POPULAR — 18.
- **Fragii sălbatici**: BUZEȘTI — 18; 20,30.
- **Roata vieții**: DACIA — 8,30—16,45 în continuare; 18,45; 21.
- **Prințesa**: UNION — 10,30; 15,30; 18; 20,30.
- **Ultimul voievod**: UNIREA — 15,30; 18.
- **Tom Jones**: UNIREA — 20,30.
- **Suflete tari** (ambele serii): LIRA — 15,30; 19.
- **Căderea imperiului roman**: VOLGA — 9,30; 12,45; 16; 19,30.
- **Înțeleptul de pe muntele blestemat**: DRUMUL SĂRII — 15,30, 17,45; 20, TOMIS — 9,30—15,30 în continuare; 18; 20,15.
- **Mărturisirile unui domn cu cameră mobilată**: COTROCENI — 15,30; 20,30.
- **Valea albinelor**: COTROCENI — 18.
- **Fete în uniformă**: AURORA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30.
- **Veșnicul întîrziat**: MOȘILOR — 15,30; 20,30.
- **Ocolul**: MOȘILOR — 18.
- **Planeta maimuțelor**: ARTA — 9—15,45 în continuare; 18; 20,15.
- **Spartacus** (ambele serii): PROGRESUL — 15,30; 19.
- **Tarzan, omul-maimuță și Fiul lui Tarzan**: VIITORUL — 15,30; 18; 20,30.
- **Vicontele plătește polița**: VITAN — 15,30; 20,15.
- **Eu te-am iubit**: VITAN — 18.
- **Marysia și Napoleon**: PACEA — 15,45; 18; 20,15.
- **Fiul lui Tarzan**: COSMOS — 16; 18; 20.
- **Totul pentru rîs**: CRÎNGAȘI — 15,30; 18; 20,30.
- **Week-end cu Anna**: FERENTARI — 15,30; 18; 20,30.

teatre

- Opera Română: **Povestirile lui Hoffmann** — 19,30.
- Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din bd. Schitu Măgureanu): **Dansul Morții** — 20; (sala din str. Alex. Sahia): **Sfîrșitul pămîntului** — 20.
- Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **Echilibru fragil** — 19,30; **Cînd luna e albastră** — 20.
- Teatrul Mic: **Vrei să fii nevasta mea?** (spectacol O.S.T.A.) — 20.
- Teatrul evreiesc de stat: **Mangheriada** — 20.
- Teatrul „Țăndărică" (sala din Calea Victoriei): **Ileana Sînziana** — 17; (sala din str. Academiei): **A fugit un tren** — 17.
- Teatrul satiric muzical „C. Tănase" (sala din Calea Victoriei): **Ca la Tănase** — 19,30; (sala din Calea Victoriei nr. 174): **Mexico-Melody** — 19,30.
- Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor: **Prometeiada** — 20.
- Teatrul de estradă „Ion Vasilescu": **Adam și Eva la revistă** — 20.
- Circul de stat: **Circul „Aeros"** (R.D.G.) 16; 19,30.

tv

- 17,30 — Telex TV.
- 17,35 — Pentru elevi. Consultații la matematici (clasa a XII-a). Tema: „Polinoame"
- 18,05 — Curs de limba engleză lecția a 36-a).
- 18,30 — Pentru copii: „Micii meșteri mari": Autosanie cu motor și elice.
- 19,00 — Telejurnalul de seară.
- 19,45 — Actualitatea economică. Corelații optime între indicatorii de plan.
- 20,05 — Film serial pentru tineret: „Cutreierînd pămîntul".
- 20,30 — **Creații muzicale românești** În program: Preludiu simfonic de Ion Dumitrescu și Variațiuni cinematografice de Dumitru Capolanu. Interpretează Orchestra simfonică și corul Radioteleviziunii Române. Dirijor: Iosif Conta.
- 21,00 — Seară de teatru: „Colegii" de Axionov și I. Stabovoi. În românește de Irina Popescu și Teodor Mazilu. Interpretează un colectiv al Teatrului de Stat din Brașov.
- 22,50 — Telejurnalul de noapte.
- 23,05 — Închiderea emisiunii.

Ecuația accesibilității artistice

(Urmare din pag. I)

race în idei și elementare ca expresie, preferate desigur din considerente extraestetice, au înregistrat — după datele anuarului — un coeficient superior de spectatori, nu mai puțin adevărat e că, mai de curînd, **Pădurea spînzuraților, Dimineațile unui băiat cuminte, Duminică la ora 6** sau **Ultima noapte a copilăriei** din producția națională, și **Ghepardul, Fragii sălbatici, Procesul de la Nürenberg** sau chiar **Aventura**, din producția mondială, filme cu o tensiune filozofică și cu un limbaj artistic mai complex și mai elevat, au obținut, cu nuanțe diferite, aprecierea favorabilă a unor straturi din ce în ce mai dense de spectatori. Firește, nu ne poate scăpa faptul că formarea gustului și capacității de receptare a publicului presupun un proces mai lent decît acela, uneori grăbit, al „perfecționării" artistului care se vrea în avangardă. Evident, nimeni și nimic nu poate ridica stavili în calea omului de artă dornic să inoveze, să-și cizeleze cu rafinament mijloacele de expresie, formele de transmitere a poeticei sale. (Plecăm, așadar, de la premisa existenței acestei poetici, excluzînd din discuție cazurile în care eticheta de „experiment" ascunde lipsa unui mobil artistic capabil să **cheme** și să alimenteze în mod real tendința spre autodepășire). Așa cum ar fi absurd să oprim un savant de la a concepe și experimenta metode, procedee, tehnici noi, menite să aducă progrese în știință. Comparația nu rezistă, poate, decît în linii mari, dar rămînînd la ea, observăm repede că experimentalismul în artă prezintă dezavantaje față de cel din știință. În timp ce savantul dă publicității numai rezultatul final al cercetărilor sale, diferitele etape rămînînd taine de laborator sau ale mesei de scris, pentru artist aproape fiecare etapă, fiecare rezultat parțial, materializat în opere de artă se publică. Se pot imagina, eventual, roman sau lucrări dramatice de păstrat o vreme în sertar (istoria a consemnat exemple ilustre, ca tragediile lui Seneca), dar un film de păstrat în cutie e aproape de neconceput. Un film experimental, de pildă, în care autorul caută să-și „subțieze", să-și rafineze formele, este film, adică intră în circuitul public. Nici un producător din lume (în afară de cazul cînd e însuși autorul) nu va accepta finanțarea unei pelicule care să nu vadă lumina ecranului: riscurile unui eșec de public, da, nu însă premeditata ocolire a pieței. Astfel, însesi condițiile de producție cinematografică obligă artistul la prudență și înțeleaptă cîntărire a zboruului său novator. Aceasta îl ferește să piardă contactul cu masa spectatorilor, prin care și pentru care își află rațiunea de a fi.

Pe de altă parte, „orientării spre public" a artistului e necesar să-i corespundă și o „orientare spre artă" a publicului sau, folosind cuvintele lui Marx, o solidă educație întru artă. De fapt, ținînd seama de stadiul actual al filmului, la noi și în lume, întreaga problemă ar putea fi surprinsă în următorul raport triadic: opera artistică de calitate (rafinament al ideilor și al formelor), educația estetică a publicului, accesibilitatea, adică putința de receptare a faptului artistic pe trepte tot mai înalte, adică o comuniune „sintetică" a artistului cu publicul său. Educația spre estetică a spectatorului, o inteligență și consecventă acțiune de difuzare a culturii cinematografice e calea cea mai recomandabilă. Și fiindcă e bine să judecăm lucrurile în perspectivă, să nu uităm că școala de pregătire generală, la noi, își extinde durata la 10 ani: n-ar fi, oare, o greșeală să nu prevedem, încă de pe acum, introducerea istoriei și esteticii filmului ca materie în programa analitică?

În ultima pagină a **Istoriei sociale a artei** se spune: „Nu forțata simplificare a artei, ci educarea judecății estetice e mijlocul pentru a evita ca arta să rămînă mereu monopolizată de o infimă minoritate". Și am putea adăuga, răsturnînd oarecum raționamentul: nu forțata rafinare și alambicare a expresiei de artă, ci substanțializarea ei, îmbogățirea cu „material", prelucrat după normele măiestriei, este mijlocul pentru a dobîndi consensul natiunii întregi, pas făcut spre universalitate și perenitate, pentru artist. Întrebat în ce măsură patria a contribuit la formația sa ideologică și culturală, Luis Bunel a răspuns: „În aceeași măsură în care pămîntul hrănește și face să crească arborele". În cele din urmă, problema accesibilității și rafinamentului e o problemă de subtilă comunicare sufletească a artistului cu poporul său.

Cronica zilei

Luni a părăsit Capitala delegația Partidului de Centru din Finlanda, formată din Nestori Kaasalainen, președintele grupului parlamentar al Partidului de Centru, Ahti Pekkala, membru al Consiliului de conducere al partidului, și Jouko Tyyri, scriitor, redactor al ziarului „Savon Sanomat", care la invitația Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, a făcut o vizită în țara noastră.

Delegația a avut întrevederi la Marea Adunare Națională, I.R.R.C.S., Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, Oficiul Național de Turism, Uniunea Scriitorilor, Consiliul popular municipal Brașov, a vizitat uzinele Tractorul din Brașov, Întreprinderea agricolă de stat Prejmer și diferite obiective social-culturale.

Președintele Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, Ion Pas, a oferit cu acest prilej o masă, la Casa oamenilor de știință, în cinstea delegației.

★

La Ministerul Învățămîntului a avut loc luni o consfătuire, condusă de conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, la care au participat profesori de matematică din liceele de cultură generală.

Au fost dezbătute cu acest prilej probleme privind predarea matematicii în ultimele clase de liceu. Participanții au relevat, printre altele, necesitatea modernizării programei de specialitate pentru clasa a XII-a prin includerea noilor realizări ale matematicii contemporane adaptate la nivelul elevilor bacalaureați.

Asemenea consfătuiri vor avea loc în zilele următoare la Ministerul Învățămîntului cu profesorii de fizică și chimie din învățămîntul de cultură generală.

★

Acad. Gherasim Constantinescu, președintele Oficiului internațional al viei și vinului, a plecat luni după-amiază la Paris, unde va participa la lucrările ședinței Biroului acestei organizații internaționale.

★

Luni, 2 decembrie a. c., a părăsit Capitala delegația Uniunii ziariștilor din R. D. Germană, care la invitația Uniunii ziariștilor din Republica Socialistă România a făcut o vizită în țara noastră.

În urma convorbirilor purtate, sîmbătă 30 noiembrie a fost reînnoit protocolul de colaborare dintre uniunile de ziariști din cele două țări, stabilindu-se obiectivele pentru anul 1969.

★

La Casa armatei din Constanța a avut loc luni un simpozion consacrat împlinirii a 100 de ani de la nașterea pictorului român Ștefan Luchian.

(Agerpres)

ÎNCHEIEREA SESIUNII ȘTIINȚIFICE CONSACRATE SEMICENTENARULUI UNIRII TRANSILVANIEI CU ROMÂNIA

Luni după-amiază s-a încheiat în Capitală sesiunea științifică consacrată sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România. Timp de două zile, cît au durat lucrările, au fost prezentate aproape 50 de comunicări elaborate de academicieni, profesori universitari, istorici, cercetători științifici, din cadrul Academiei Republicii Socialiste România, Institutului de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R., Ministerului Învățămîntului, Academiei de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă CC. al P.C.R. și Academiei Militare Generale. La sesiune au participat, de asemenea, conducători ai unor instituții centrale, precum și militanți pentru Unire și participanți la Adunarea Națională de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918.

Relevînd faptul că unirea Transilvaniei cu România a marcat împlinirea unui îndelungat proces de dezvoltare istorică a poporului român, comunicările au înfățișat aspecte variate, inedite, legate de acest eveniment. În contextul prăbușirii imperiului habsburgic și eliberării naționale a popoarelor, al influenței Marii Revoluții Socialiste din Octombrie asupra intensificării procesului de formare a statelor independente în centrul și sud-estul Europei, au fost ilustrate lupta mișcării socialiste din România pentru realizarea statului național unitar, tradițiile luptei comune a românilor și cetățenilor de alte naționalități din Transilvania împotriva exploatării sociale și dominației habsburgice. Relatînd aspecte inedite ale desfășurării Adunării de la Alba Iulia, o serie de comunicări au redat totodată momente ale acțiunilor muncitorilor, țăranilor și intelectualilor din diferite părți ale țării în sprijinul Unirii, au evocat figurile unor înaintași militanți pentru făurirea Unirii, pentru libertate națională și socială. Progresul social-economic al României socialiste, unitatea și frăția oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în procesul formării societății noastre socialiste, au constituit, de asemenea, temele unor comunicări științifice prezentate la sesiune și urmărite cu deosebit interes de numerosul auditoriu.

★

Cu ocazia sărbătorii semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, la Muzeul Militar Central s-a amenajat un sector cu valoroase obiecte originale și documente privind crearea statului național unitar român.

(Agerpres)

Numirea ambasadorului Republicii Socialiste România în Malta

Prin decret al Consiliului de Stat, tovarășul Cornel Burtică a fost numit în funcția de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Malta, cu reședința la Roma.

80 de ani de la înființarea stației de cale ferată Crasna

S-au împlinit 80 de ani de la înființarea stației de cale ferată Crasna de pe linia Bîrlad-Vaslui. Cu acest prilej, sîmbătă a avut loc o adunare festivă la care, alături de lucrătorii stației, au participat reprezentanți ai organelor județene de partid și de stat Vaslui și ai Direcției regionale C.F.R. Iași. La adunare au luat cuvîntul ing. Rudolf Calinca, șeful serviciului tehnic al Direcției regionale C.F.R. Iași, și Titus Dulman, șeful stației Crasna. Vorbitorii au subliniat că această aniversare a constituit un bun prilej pentru ceferiștii din stația Crasna de a-și mobiliza forțele pentru obținerea unor noi succese pe linia îmbunătățirii transportului, sporirii siguranței circulației. În acest an, au arătat ei, ceferiștii din Crasna și-au depășit pînă acum sarcinile prevăzute la transportul de mărfuri cu 11 000 tone.

În încheierea adunării a fost adoptată o telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin care feroviarii stației Crasna mulțumesc din inimă pentru grija ce li se acordă și se angajează să nu precupețească nici un efort pentru realizarea cerințelor de transport din ce în ce mai mari, în depline condiții de siguranță a circulației.

(Agerpres)

Cu vigoarea inteligenței și a tinereții

(Urmare din pag. I)

i-am găsit echivalentul în două rotoare imerse (în apă) la o ambarcațiune. Învîrtindu-se, acestea ridică nava în sus, iar o a treia elice, sau chiar ele, rotoarele, reglate într-un anume fel, propulsează nava. Rezistența apei fiind redusă, prin ridicare, pot fi obținute viteze foarte mari.

Teoretic, ideea frapa prin simplitate și insolit. N-ar fi fost însă întîia oară cînd adevăruri esențiale se înfățișau convingător în cea mai simplă haină. Kiraly, ca și Mircea Roibu, a trăit bucuriile și înfrîngerile, alături de oameni entuziaști, dispuși să o ia oricînd de la capăt, generoși în intenții, apți pentru optimism în mijlocul celor mai crunte deziluzii.

— De la vacanța de iarnă și pînă la cea de vară, își amintește Kiraly, am pregătit proiectul acestei ambarcațiuni.

Apoi, vacanța de vară. Două luni de muncă, pe brînci. Ziua de emoție a încercărilor.

— Am un prieten, bun conducător de șalupe. L-am rugat pe el să încerce primul. Eu eram prea — cum să zic să mă înțelegeți? — subiectiv. Da, subiectiv. Barca a pornit. A pornit, dar n-a mers. Dificultăți de reglaj. O revizuire totală. Și iar eșec. Apoi, pe liniștita oglindă a Begăi, barca aceea cu forme comune s-a ridicat din apă, a prins o viteză — mică e adevărat — 36 kilometri pe oră, dar ceea ce era de demonstrat se demonstrase.

Apoi? Apoi, întoarcerea la viața de student, învățătură, sesiuni și, mai ales, acel travaliu continuu al fanteziei, al îndrăznelii pentru noi căi și soluții...

★

Ne întoarcem în turnătoria lui Mircea Roibu. Nimic spectaculos... Hala e ca oricare alta. Oamenii? Așa cum arată oriunde în turnătorii. Cu hainele și fețele bătînd în gri. Culoare împrumutată de la pămîntul și grafitul formelor. Doar atunci cînd ard cuptoarele, jocul acela de umbre și lumini capătă atribute picturale care trezesc interesul.

— Cîtă vreme i-a trebuit elicei românești să „slăbească"?

— Patru ani.

Ce au presupus acești patru ani în care s-au turnat aici peste cinci sute de elice pentru navele construite pentru flota românească sau destinate exportului?

— Au presupus cheltuirea acelei activități nervoase care, de regulă, nu intră în calcul. Acel efort pentru aliaje fine, pentru mărirea vitezei de turnare de la 25—30 kg pe secundă la 80 de kilograme. Apoi filtrul de grafit al lui Dumitru Teodoru pentru reținerea oxidului de zinc, apoi...

Roibu rememorează, ordonează ideile, le ierarhizează. Știm că — alături de ing. Iordănescu și de un colectiv de muncitori destoinici — pentru a izbuti a trebuit să învețe germana și italiana, a scris mai mult de o duzină de broșuri tehnice, pe măsură ce i se limpezeau ideile, sub deviza: „nimic nu poate fi imposibil". Căci obstacolele învinse compun viața colectivului în mijlocul căruia ideile se întrupează cu sudoare, cu chin, dar și cu răsplata aceea unică a reușitei. O competiție între om și materie, dacă vreți, în care izbînda îi destăinuie omului valențe autentice și-l propulsează spre noi creații.

★

— Am parcurs zece ani de marinărie. Nu știu ce m-a atras. Dar cred că a fost ceva foarte serios.

Vorbele sînt ale lui Matei Kiraly, un om care se dezvăluie cu greu. Vacanța de anul trecut a fost consacrată construcției a două mici ambarcațiuni cu aripi. Opt tipuri de aripi au fost încercate. Fiecare amănunt a trecut apoi prin filtrul unor oameni de înaltă specialitate de la Institutul de proiectări și cercetări navale din Galați. Concluziile s-au sedimentat, sînt judecate matur, iar experiențele continuă.

În acest domeniu, ca de altfel în oricare teritoriu al cercetării și experimentării, anticipările nu stau totdeauna sub semnul certitudinii. La Galați însă, tineri inimoși, într-un climat fertil de îndrăzneli și căutări, sprijiniți de minți lucide, entuziaste, izbutesc performanțe. E o energie a inteligenței și tinereții cu care noile generații de ingineri, propulsează — aidoma mișcării spiralate a elicei — tot mai departe, tot mai sus, idei ale progresului tehnic.

ASIGURAREA AUTOTURISMELOR

Administrația Asigurărilor de Stat practică mai multe forme de asigurări facultative de autovehicule. În afara asigurărilor facultative obișnuite de autoturisme, care acoperă riscurile legate de circulația sau staționarea autoturismului (cazuri de avarii ale autoturismului și sumele ce le datorează asiguratul pentru accidentarea persoanelor și pagubele produse la bunuri), posesorii de autoturisme mai pot încheia și alte forme de asigurare, pentru situații variate.

Asigurarea facultativă globală a autoturismelor, *printr-un singur contract, în schimbul unei prime de asigurare unice, anuale, de 1 000 de lei pentru autoturisme cu o capacitate cilindrică de pînă la 1 000 cm c inclusiv și de 1 350 lei pentru autoturisme cu o capacitate cilindrică între 1 001 și 1 700 cm c inclusiv acoperă cazurile de avarii produse autoturismului, pînă la valoarea reală a acestuia; sumele pe care asiguratul și membrii familiei acestuia ar fi obligați să le plătească persoanelor vătămate sau celor care au suferit pagube la bunuri (din afara sau dinăuntrul autoturismului), ca urmare a unui accident produs de autoturismul asigurat. Sumele asigurate sînt de 20 000 de lei pentru fiecare persoană accidentată și de 10 000 de lei pentru pagube cauzate la bunuri; cazurile de invaliditate permanentă totală (în limita sumei de 10 000 lei de fiecare persoană) și de deces (5 000 lei), privind pe conducătorul autoturismului și persoanele transportate.*

Primele unice de asigurare sînt cu mult mai reduse decît cele ce s-ar plăti dacă s-ar încheia separat fiecare din felurile de asigurare pe care această formă le cuprinde.

Asigurarea facultativă de avarii cu răspundere limitată *oferă posibilitatea încheierii contractului, fie pentru 85 la sută din valoarea reală a autoturismului și cu o reducere a primelor de asigurare de 20 la sută, fie pentru 75 la sută din această valoare și cu o reducere de 30 la sută, urmînd ca în caz de pagube, din despăgubire să se scadă 15 la sută (dar nu mai puțin de 500 lei) la asigurările încheiate pentru 85 la sută din valoarea reală, sau 25 la sută (dar nu mai puțin de 1 000 lei), la asigurările încheiate pentru 75 la sută din valoarea reală.*

SPORT

În „C.C.E."

Politehnica București întîlnește pe Creff Madrid (baschet feminin)

La Madrid s-a desfășurat returul meciului dintre echipele Creff Madrid și Academica Coimbra (Portugalia), contînd pentru „Cupa campionilor europeni" la baschet feminin. Victoria a revenit gazdelor cu scorul de 71—25 (33—10).

Învingătoare și în primul joc, baschetbalistele spaniole s-au calificat pentru turul următor al competiției, unde vor întîlni echipa Politehnica București.

Dinamo București în semifinalele de la Moscova (polo pe apă)

La Barcelona s-au încheiat întrecerile grupei eliminatorii a „Cupei campionilor europeni" la polo pe apă. Pentru semifinalele competiției s-au calificat formațiile Partizan Belgrad, C.N. Barcelona și C.N. Marsilia.

În ultima zi a turneului, Partizan Belgrad a întrecut cu 9—6 pe C.N. Barcelona, iar C.N. Marsilia a dispus cu 7—6 de Ethnikos.

★

La Barcelona a avut loc tragerea la sorți a grupelor semifinale ale „Cupei campionilor europeni" la polo pe apă ale căror jocuri se vor disputa simultan la Moscova și Belgrad în zilele de 13, 14 și 15 decembrie.

Echipa română Dinamo București face parte din grupa de la Moscova și va juca alături de formațiile Dinamo Moscova, Dinamo Magdeburg și C.N. Barcelona. În grupa de la Belgrad vor evolua formațiile: Partizan Belgrad, Mladost Zagreb, Ferencvaros Budapesta și C.N. Marsilia.

ÎN PRIMA RESTANȚĂ, LA FOTBAL

DINAMO BUCUREȘTI 5 UNIVERSITATEA CRAIOVA 0

Una dintre iluziile pe care le oferă fotbalul omului din tribună constă în senzația de participare directă la tot ceea ce se petrece pe dreptunghiul verde, pe care i-o creează. Jucat repede, un meci chiar dacă nu are alte virtuți, „încălzește" pe spectatori, îi antrenează în cursa pentru gol sau pentru evitarea lui, făcîndu-i să uite frigul aspru al acestui început de decembrie. Este tocmai ceea ce au reușit să facă Dinamo București și Universitatea Craiova, ieri pe stadionul de pe Șoseaua Ștefan cel Mare, în partida lor restanță.

Craiovenii, obligați de locul pe care-l ocupă în clasament, dinamoviștii de eșecul de la Birmingham, ca și de veleitățile pe care le are clubul lor, au început foarte aprins disputarea celor două puncte puse în joc. Și primele cincisprezece minute ale meciului am fost tentați să credem că, în sfîrșit, formația craioveană a scăpat de „complexul Dinamo" și va obține un rezultat pe măsura dorințelor orgolioșilor săi suporteri, prezenți în număr mare în tribunele stadionului. Un motiv în plus pentru acceptarea acestei idei era vădita indispoziție pe care o manifesta Ion Pîrcălab în raport cu tînărul fundaș Velea, care alesese ca armă de luptă intercepția. Cu regularitate, pasele lui Ghergheli, destinate lui Pîrcălab, se opreau în picioarele lui Velea, devenit un adevărat culegător de baloane.

Sesizînd defecțiunea, dinamoviștii au întors flancul, punîndu-l în funcțiune pe Radu Nunweiller. Operațiunea s-a dovedit salutară pentru că apărarea craioveană a trebuit să se întoarcă cu totul spre această zonă (Nunweiller a fost din nou remarcabil), pierzînd din priviri atît pe Pîrcălab cît și pe Ghergheli. Ultimul a avansat, în minutul 20, pînă aproape de linia de fund a terenului, a întors mingea spre Frățilă și primul gol a fost un fapt făcut. Echilibrul de forțe care domnea la mijlocul terenului le-a creat oaspeților o falsă imagine asupra valorii golului, considerîndu-l o pură întîmplare sau urmarea unei erori personale a apărătorului care l-a talonat pe Frățilă în saltul spre balon. Consecințele acestei erori s-au vădit în cele douăzeci și cinci de minute care au urmat și în care gazdele au înscris încă trei goluri, unul mai frumos decît altul. Marile personaje ale acestor douăzeci și cinci de minute au fost Dumitrache, Dinu și Nunweiller VI. Frumusețea fazelor care au dus la marcarea golurilor amintite ne îndreptățește să le reproducem aici. Min. 34: Dumitrache scapă singur pe partea stîngă a terenului, ajunge aproape de linia de corner și, după ce păcălește, prin fentă, doi adversari care îl atacă, ridică balonul cu latul, punîndu-l efectiv pe fruntea lui Dinu. „Cap" și... 2—0. Min. 39: Radu Nunweiller, de pe post de extremă dreapta, execută un șut-centrare foarte violent care lovește bara transversală chiar în dreptul locului în care se aflau portarul craiovean Gaboraș și... desigur, Dumitrache. Gaboraș nu poate reține balonul în cădere. Dumitrache șutează direct și cade. Gaboraș respinge cu un ultim efort, aruncînd mingea peste Dumitrache. Situația periculoasă părea îndepărtată, dar Dumitrache găsește unica soluție posibilă: foarfecă rotundă — mică — și... 3—0. În cîteva secunde, foarte tînărul atacant dinamovist a folosit cel puțin trei procedee tehnice fundamentale pentru a șuta la poartă, toate trei executate în maximum de viteză. Un minut mai tîrziu va mai face încă o demonstrație de tehnică de înaintaș, schimbînd în plină cursă piciorul de atac la minge, înscriind încă un gol sub privirile stupefiate ale apărătorilor craioveni. Ultimul gol al meciului l-a marcat Frățilă, ieri un profitor al activității colegilor săi din echipă.

Și, astfel, încă o dată, Universitatea Craiova pleacă învinsă la scor de la un meci cu Dinamo București, un meci interesant, atractiv, și care, folosind o glumă făcută pe stadion de fostul internațional Valeriu Călinoiu, nu se putea încheia în nici un caz la... egalitate.

Valentin PAUNESCU

P.S. În urma acestui joc, Dinamo București a acumulat 16 puncte, săltînd pe locul 4 în clasament.

ÎN CAPITALĂ:

A ÎNCEPUT „DINAMOVIADA" LA VOLEI

Începînd de ieri în Capitală vor evolua, timp de o săptămînă, cîteva echipe de bun renume din voleiul european, cu prilejul turneului internațional organizat de clubul Dinamo. La băieți, în compania unui mănunchi de formații sensibil apropiate valoric, reprezentanții noștri, dinamoviștii bucureșteni, vor încerca să-și înscrie — acum cu prilejul ediției jubiliare — pentru a patra oară numele pe tabela învingătorilor.

Prima zi a concursului a programat cîteva partide interesante. Confruntarea echipelor masculine Dinamo Moscova — Dozsa Budapesta s-a încheiat cu 3—1 în favoarea moscoviților, după o luptă aprigă.

Debutul reprezentanților noștri s-a soldat cu un dublu succes obținut la scoruri identice: 3—0. Băieții au întrecut formația Dynamo Berlin, iar fetele combinata Wisla-Gwardia din Polonia. Berlinezii au cedat doar cînd combinațiile, excelent dirijate de coordonatorii dinamoviștilor, i-au adus în veritabile situații de K.O. Merită subliniată și performanța dinamovistelor care au depășit, în fapt, selecționata cu care Polonia a cucerit — la recentele J.O. din Mexico — medaliile de bronz. Ele au reușit să cîștige chiar și un set în care erau conduse cu 13—6.

Alte rezultate: *Dozsa-Spartak, Sofia (f.) 0—3: Wisla-Gwardia — Spartak (m.) 1—3.* Azi au loc meciurile: *Dozsa — Dynamo; Dinamo București — Wisla-Gwardia; Ruda Hvezda Praga — Dinamo Moscova (masculin) și Dinamo Moscova — Dozsa; Dinamo București — Spartak; Dynamo — Wisla-Gwardia (feminin).*

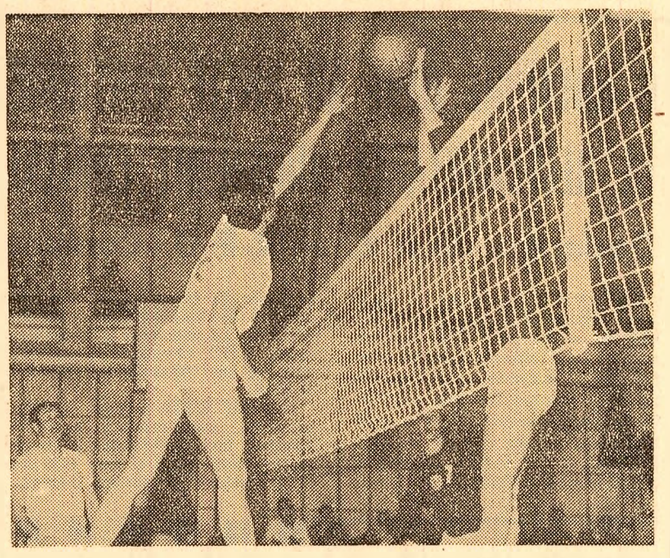

Fază din întîlnirea masculină Dinamo București — Dynamo Berlin
Foto: M. Cioc

Presa franceză după meciul de rugbi România-Franța

„Ascultînd solo-ul românesc"

Toate rubricile sportive ale ziarelor pariziene apărute luni dimineața scot în evidență victoria realizată la București de rugbiștii români, care au învins cu scorul de 15—14 (12—8) „15"-le Franței.

În cronica sa ziarul „L'Aurore", cu titlul pe întreaga primă pagină și cu o fotografie a echipei române, în atac cu Ciobănel, publică corespondența trimisului său special, Roger Couderc, în care scrie: „Acești români, în condiție fizică excepțională, au făcut să vadă toate stelele 15-le francez, care era hotărît să înfăptuiască misiunea sa de pelerin al unui joc frumos în Europa. Văzînd acest meci de la înălțime pot spune că linia de trei-sferturi a românilor a mers în apărare pînă la sacrificiu și a placat la picioare după cea mai bună tradiție. De altfel, toată echipa României a fost o minunată mașină de apărare și se poate afirma că oamenii lui Demian au devenit poate cei mai buni apărători din lume".

În titlul ziarului „Le Figaro", apărut pe cinci coloane, se scrie: „15-le francez lovit în plină inimă de trăgătorul român Irimescu", publică un lung articol și o fotografie reprezentînd apărarea echipei române, printre care Ciobănel, Țuțuianu și Demian, calificată drept „zidul alb". Ziarul subliniază progresele evidente ale echipei române în decursul anilor și conchide: „Se pune întrebarea: ce-i așteaptă pe britanici în întîlnirea cu românii? Noi sîntem siguri că românii pot surprinde pe reprezentanții celor patru națiuni insulare. Ei au totul, gabarit, disciplină, suflu și curaj pentru a realiza această surpriză".

Un alt ziar, „Combat", sub titlul „O nouă înfrîngere a francezilor la București", scrie: „Reușita lui Irimescu, devenit după retragerea lui Penciu, realizatorul formației sale, a permis rugbi-ului românesc să-și găsească consacrarea, cu primul său succes de acum șase ani și al treilea din întîlnirile cu echipa Franței".

Ziarul sportiv „L'Equipe" consacră două pagini întregi meciului de la București. Cu titlul pe întreaga primă pagină „București: Irimescu — 15 — Franța — 14" și o mare fotografie reprezentîndu-l pe Ciobănel alături de Florescu, ziarul cuprinde mai multe comentarii. Într-un prim comentariu intitulat: „Ascultînd solo-ul românesc", se subliniază ceea ce numește „o evidență" și anume că nici un rugbi din lume ca cel românesc nu seamănă atît de mult cu cel francez.

Într-un alt comentariu, tot ziarul „L'Equipe", subliniază în special ceea ce a numit „extraordinara apărare română". „Dubla problemă pusă de apărarea română și un realizator ca Irimescu, agravate de severitatea care nu iartă a arbitrului Marion Joseph (Tara Galilor), te face să întrebi dacă înșiși jucătorii de la „Springboks" ar fi putut să rezolve problemele acestea".

Într-un alt articol se publică un interviu cu căpitanul echipei franceze Carrère care a declarat: „Cred, în mod sincer, că am înfruntat una din apărările cele mai bine organizate pe care am întîlnit-o vreodată. Pe acest plan românii se apropie de perfecțiune. Înainte de toate, ei se repliază rapid în apărare cu un elan deosebit, ca apoi să revină cu atacuri în serii pe aripi. Dacă ai reușit să treci de prima perdea, a liniei I, totuși nu i-ai putut practic depăși, deoarece mai este și linia a treia. Peste o asemenea organizare în apărare trebuie să fii, cred, în deplină condiție fizică, ca să poți birui".

(Urmare din pag. I)

cunoaștem modul în care lucrează administrația de stat. La Brașov am avut convorbiri în acest sens cu autoritățile locale și considerăm că ele au fost utile pentru noi, cu toate deosebirile de condiții.

Impresia cea mai puternică pe care o vom păstra despre România este imaginea unei țări aflată într-un rapid proces de dezvoltare. Am dori să subliniem în mod deosebit primirea călduroasă ce ni s-a făcut, prietenia care s-a manifestat pretutindeni față de noi, reprezentanți ai opiniei publice finlandeze.

— D-le președinte, în țara noastră este cunoscut că Finlanda promovează pe plan internațional o politică de nealiniere la blocuri și depune eforturi pentru a contribui la îmbunătățirea climatului internațional în Europa. Ce ne puteți spune despre preocupările țării dv. în această privință?

— După cum știți, în perioada postbelică Finlanda a inițiat și desfășurat o politică bazată pe așa-numita linie Paasikivi-Kekkonen, care este o politică de pace, prietenie și colaborare atît cu popoarele vecine, cît și cu cele mai îndepărtate. Principiile care călăuzesc politica noastră externă se traduc în practică prin respect al suveranității, neamestec în treburile interne ale nici unei alte țări. Noi sîntem convinși că popoarele mici și mijlocii nu au niciodată prea mulți prieteni, că ele trebuie să acționeze astfel încît să-și lărgească continuu cercul prietenilor. Subscriem întrutotul la părerea că în lumea contemporană statele mici și mijlocii au un rol important de jucat în desfășurarea vieții internaționale și că, printr-o activitate susținută în favoarea păcii și securității, ele pot influența cursul evenimentelor în interesul general al popoarelor. Acest factor l-a avut în vedere Finlanda cînd a devenit coautoare a rezoluției, inițiată de România, la O.N.U., în vederea dezvoltării unei largi cooperări între toate țările europene. Țara noastră este dornică să coopereze în continuare cu România și cu alte țări în vederea atingerii obiectivelor constructive ale acestei rezoluții. În cadrul organizațiilor internaționale din care face parte — O.N.U., Consiliul nordic, A.E.L.S., — Finlanda se călăuzește de aceleași principii ale colaborării. În toamna acestui an Finlanda a fost aleasă în calitate de membru nepermanent al Consiliului de Securitate al O.N.U. Considerăm aceasta ca o cinste deosebită, deoarece ea semnifică, după părerea noastră, o recunoaștere pe plan internațional a eforturilor depuse de Finlanda în interesul păcii și, totodată, ca o mare responsabilitate deoarece țara noastră va fi chemată și mai mult, de acum înainte, să-și aducă aportul la rezolvarea problemelor internaționale, la promovarea destinderii și consolidarea păcii.

— Am dori să vă referiți în continuare la unele probleme de ordin intern care preocupă țara dv., precum și la experiența coaliției care guvernează în Finlanda de peste un an.

— În domeniul politicii interne, putem spune că guvernul s-a aflat în fața unor probleme greu de rezolvat, în special de ordin economic. Tocmai de aceea, se caută a se lărgi tot mai mult capacitățile de producție existente, se depun eforturi susținute pentru dezvoltarea industriei în regiuni care pînă acum erau slab industrializate. Pe această bază, guvernul se străduiește să asigure locuri de muncă tuturor cetățenilor.

Pentru eforturile depuse în domeniul industrializării este semnificativă creșterea cantității de energie electrică produsă, contribuind la dezvoltarea altor ramuri ale economiei. O mențiune specială merită ramura metalurgică, a cărei extindere este considerabilă.

Intervenind în discuție, dl. Pekkala, care în calitatea sa de expert în probleme financiare, ne-a declarat:

— Influența crizei sistemului monetar, bazat pe dolar și liră — a spus d-sa — a fost resimțită și în Finlanda încă în anii trecuți. În 1967, marca finlandeză a fost devalorizată cu 31 la sută. Deși de atunci a trecut numai un an, consider că operația a avut urmări pozitive. Industria noastră a putut, de atunci, să facă față cu mai mult succes concurenței pe piețele internaționale. Firește, actuala răbufnire a crizei monetare în Europa occidentală a fost urmărită cu mare încordare în Finlanda. Noi nu vedem deocamdată perspectiva unor repercusiuni directe asupra economiei noastre, dar fără îndoială că, pentru o țară ca a noastră care face comerț cu țările respective, evoluția evenimentelor nu poate fi indiferentă. Pentru noi, în prezent este deosebit de important să extindem comerțul exterior, să asigurăm creșterea gradului de competitivitate al produselor noastre. Pe acest plan, relațiile cu țările socialiste ne interesează în mod deosebit. Ele au de-acum o pondere importantă în comerțul nostru exterior, reprezentînd 20 la sută, și sîntem interesați ca ele să se dezvolte. Sîntem de părere că și cu România există multe posibilități încă nefolosite. Înțelegem că această extindere este în funcție de posibilitatea de a asigura un echilibru în ce privește exportul și importul. Sîntem convinși că vor putea fi găsite modalități pentru a se realiza acest echilibru, dar că pentru aceasta se cer eforturi de prospectare a piețelor, stabilirea direcțiilor în care poate evolua comerțul dintre țările noastre.

— Dar în ce privește relațiile culturale româno-finlandeze, care sînt perspectivele? La această întrebare a răspuns dl. Jouko Tyyri. D-sa a arătat că și în această privință au fost obținute realizări și că există condiții favorabile pentru dezvoltarea unei colaborări care să ajute la o mai bună cunoaștere a celor două popoare. România prezintă un tablou foarte pozitiv în ceea ce privește viața culturală, care este închinată binelui omului. În România am găsit foarte multe rezolvări ale problemelor culturale care se pot aplica și la noi, îndeosebi în ceea ce privește condițiile asigurate tuturor oamenilor de artă, cultură și știință. Contactele în acest domeniu între România și Finlanda ar putea deveni mai active; după părerea mea, în scurt timp ele ar putea fi lărgite.

În Finlanda literatura română începe să fie din ce în ce mai bine cunoscută. În ultimii ani au apărut în librăriile din țara noastră traduceri din beletristica română. Poeți ai noștri, vizitînd țara dv., s-au inspirat din frumusețile ei, scriind poeme, de pildă, despre Delta Dunării. În trei institute de învățămînt superior din Finlanda există catedre de limbi și literaturi romanice, în acest context există un interes crescînd în țara noastră față de limba și literatura română.

Noi credem că și turismul poate ajuta la adîncirea relațiilor noastre. Din acest punct de vedere, România oferă posibilități pentru lărgirea schimburilor turistice româno-finlandeze.

În încheiere, dl Kaasalainen a spus:

— Dorim să mulțumim încă o dată gazdelor noastre pentru posibilitatea pe care ne-au oferit-o de a vizita țara dv. A fost o vizită foarte instructivă și ne exprimăm convingerea că ea va contribui la adîncirea relațiilor prietenești care există între Finlanda și România.

Colaborarea româno-finlandeză

viaţa internaţională

Preşedintele Ho Şi Min felicită populaţia şi forţele armate din zona platourilor înalte

HANOI 2 (Agerpres). — Preşedintele R. D. Vietnam, Ho Şi Min, a adresat felicitări pentru victoriile forţelor armate şi populaţiei din zona platourilor înalte din Vietnamul de sud, cu prilejul recentului congres al eroilor şi luptătorilor model din această regiune.

„Agresorii americani, se arată în mesaj, suferind înfrîngeri grele în întreaga noastră ţară, au fost nevoiţi să înceteze necondiţionat bombardamentele asupra Vietnamului de nord şi au căzut de acord să aibă convorbiri cu reprezentanţii ambelor zone ale ţării noastre. Dar, ei nu au renunţat încă la planurile lor agresive. De aceea, sarcinile forţelor armate şi ale poporului din întreaga ţară continuă să fie foarte grele".

În continuare, mesajul face apel la forţele armate şi populaţia din această regiune să strîngă şi mai mult rîndurile, să depună în continuare eforturi şi să dea dovadă de o înaltă vigilenţă pentru a dejuca toate manevrele noi ale inamicului, să consolideze şi să lărgească zona liberă şi să meargă înainte, împreună cu compatrioţii din întreaga ţară, spre victoria totală asupra agresorilor.

PARIS

Preliminarii la convorbirile cvadripartite în problema vietnameză

PROTEST ADRESAT DE R.D. VIETNAM STATELOR UNITE

PARIS 2 (Agerpres). — Luni a avut loc o primă întîlnire între adjuncţii şefilor de delegaţii ale Republicii Democrate Vietnam şi S.U.A. la convorbirile de la Paris, consacrată discutării unor probleme privind deschiderea convorbirilor oficiale cvadripartite în problema vietnameză. Agenţia Reuter menţionează că această întrevedere a avut un caracter privat. Oficialităţile americane au declarat că nu a fost stabilită data primei şedinţe a convorbirilor oficiale cvadripartite, arătînd însă că convorbirile preliminare vor continua.

Ambasadorul Republicii Democrate Vietnam, colonelul Ha Van Lau, a remis cu prilejul acestei întîlniri omologului său american, Cyrus Vance, un protest oficial al ţării sale împotriva „actelor de război şi a violărilor securităţii şi suveranităţii Republicii Democrate Vietnam" comise la 27 noiembrie, cînd aviaţia americană a bombardat localităţile Lun Ninh, Bao Ninh şi Hien Ninh din provincia nord-vietnameză Quan Binh, cu bombe explozive şi cu bile. La cunoştinţa presei a fost adus, de asemenea, faptul că ambasadorul Ha Van Lau a protestat împotriva „operaţiunilor de curăţire" întreprinse de Vietnamul de sud în zona demilitarizată, la 25 şi 26 noiembrie, ca şi împotriva zborurilor de recunoaştere ale aviaţiei americane deasupra teritoriului nord-vietnamez, care constituie „violări ale suveranităţii şi securităţii Republicii Democrate Vietnam". Guvernul nord-vietnamez a cerut ca Statele Unite să pună capăt imediat acestor acte şi a atras atenţia asupra răspunderii care revine S.U.A. pentru consecinţele unor asemenea acţiuni.

★

MONTREAL 2 (Agerpres). — Conferinţa ţărilor din emisfera occidentală pentru încetarea războiului din Vietnam şi-a încheiat duminică lucrările la Montreal. Cei peste 2 000 de delegaţi, reprezentînd aproximativ 100 de organizaţii pacifiste din S.U.A., Canada şi din aproape toate ţările Americii Latine, au adoptat o serie de rezoluţii în care se cere guvernului Statelor Unite să pună capăt actualului război din Vietnam şi se subliniază necesitatea luptei împotriva imperialismului, sub toate formele sale, în toate ţările. La conferinţă au luat parte delegaţii ale R. D. Vietnam şi Frontului Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud.

ORIENTUL MIJLOCIU:

Puternic duel de artilerie în regiunea fluviului Iordan

Potrivit unui comunicat militar iordanian, difuzat de agenţia M.E.N., artileria israeliană a bombardat duminică seara regiunea iordaniană Irbid, precum şi regiunile Shouna şi Manshien, din nordul văii Iordanului.

Un purtător de cuvînt al armatei israeliene a precizat, potrivit agenţiei France Presse, că între forţele israeliene şi iordaniene din regiunea fluviului Iordan a avut loc duminică un puternic duel de artilerie. Schimbul de focuri a început, potrivit afirmaţiilor purtătorului de cuvînt, în urma unui bombardament efectuat de trupele iordaniene asupra unor posturi israeliene din valea Iordanului. Totodată, el a menţionat că duminică seara unităţi israeliene au pătruns în teritoriul iordanian şi au distrus două poduri, drept represalii faţă de acţiunile de sabotaj întreprinse în Israel de grupuri armate.

(Agerpres)

★

Ministrul afacerilor externe al Israelului, Abba Eban, a părăsit luni Tel Avivul, îndreptîndu-se spre Nicosia pentru a conferi cu trimisul special al secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat, Gunnar Jarring. În cadrul „noii etape" a misiunii sale, diplomatul suedez urmează să aibă, începînd de miercuri, întrevederi şi cu reprezentanţi ai R.A.U. şi Iordaniei.

VIZITA MINISTRULUI DE EXTERNE AL ROMÂNIEI ÎN IRAN

TEHERAN 2. — Corespondentul Agerpres N. Popovici transmite: În cadrul vizitei oficiale pe care o întreprinde în Iran, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu, a plecat într-o călătorie în centrul şi sudul ţării. El este însoţit de Abbas Khalatbari, subsecretar de stat la Ministerul de Externe al Iranului, de Ştefan Cleja, director în Ministerul Afacerilor Externe, şi Pavel Silard, ambasadorul României la Teheran. În cursul călătoriei, oaspetele român a putut cunoaşte aspecte ale civilizaţiei multiseculare de pe aceste locuri — ruinele cetăţii lui Darius de la Persepolis, mormintele întemeietorilor liriciii iraniene, Hafiz şi Saadi — precum şi aspecte ale dezvoltării moderne a oraşului Şiraz. În cinstea ministrului de externe român, guvernatorul provinciei Pars, Nasser Sadri, a oferit un dejun, la care au participat guvernatorul oraşului şi rectorul Universităţii din Şiraz.

Seara, oaspetele român a plecat spre Isfahan, unde guvernatorul general al provinciei, Homaiunfar, a oferit în cinstea lui un dineu.

A doua zi, ministrul de externe al României a vizitat oraşul, vestit prin construcţiile sale arhitectonice. Luni seara, Corneliu Mănescu s-a înapoiat la Teheran, unde a oferit un dineu în onoarea ministrului de externe al Iranului, Ardeshir Zahedi. La dineu au participat Şarif Enami, preşedintele Senatului, A. Riazi, preşedintele Medjilisului, D. Amuzegar, ministrul de finanţe, şi alţi membri ai guvernului, senatori şi deputaţi.

Cei doi miniştri au toastat pentru colaborarea fructuoasă româno-iraniană, pentru instaurarea, în relaţiile internaţionale, a unui climat de destindere.

Preşedintele Pakistanului îşi exprimă poziţia faţă de manifestaţiile studenţeşti

CARACI 2 (Agerpres). — Preşedintele Pakistanului, Mohammad Ayub Khan, a rostit duminică un discurs radiodifuzat, expunîndu-şi pentru prima dată poziţia faţă de situaţia creată în ţară ca urmare a puternicelor manifestaţii organizate de studenţi şi de adepţii opoziţiei. Referindu-se la revendicările formulate de studenţi, Ayub Khan a anunţat că guvernul va lua o serie de măsuri în vederea îmbunătăţirii sistemului de învăţămînt şi a condiţiilor materiale ale studenţilor. În ceea ce priveşte arestarea unor lideri ai opoziţiei, acuzaţi că au incitat la violenţă, preşedintele Pakistanului a afirmat că autorităţile au fost nevoite să procedeze astfel.

După cum relatează corespondentul agenţiei France Presse, încordarea semnalată în ultimul timp în Pakistan a diminuat. La Rawalpindi a fost anulat ordinul prin care erau interzise întrunirile. Totuşi, la Lyallpur au avut loc noi ciocniri între unităţi ale poliţiei şi manifestanţi din rîndul opoziţiei, în cursul cărora au fost operate arestări.

Protocol comercial româno-spaniol

MADRID 2 (Agerpres). — La Madrid a fost semnat recent un protocol pentru stabilirea listelor de mărfuri pe anul 1969 în baza acordului comercial pe termen lung, încheiat între Republica Socialistă România şi Spania pe perioada 1968—1970.

Conform listelor de mărfuri, anexe la protocol, România va exporta în Spania produse ale industriei siderurgice, produse ale industriei constructoare de maşini, ale industriei uşoare şi alimentare şi altele şi va importa din Spania ţesături din lînă şi bumbac, produse agroalimentare, produse siderurgice, metale neferoase şi produse prelucrate din metale neferoase, maşini-unelte etc.

BELGRAD

Plenara C.C. al U.C.I.

BELGRAD 2 (Agerpres). — La Belgrad a avut loc cea de-a 11-a şedinţă plenară a Comitetului Central al Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia, prezidată de Mialko Todorovici, secretar al Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I.

Pe ordinea de zi a şedinţei au figurat o serie de probleme privind pregătirile pentru Congresul al IX-lea al U.C.I., printre care proiectul de statut al U.C.I., proiectul raportului privind activitatea C.C. al U.C.I. între Congresul al VIII-lea şi al IX-lea.

Edward Kardeli, membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., a prezentat o expunere pe marginea proiectului de teze: „Sarcinile U.C.I. în făurirea continuă a relaţiilor social-economice de autoconducere".

Plenara a hotărît ca cel de-al IX-lea Congres al U.C.I. să aibă loc la 11 martie 1969 la Belgrad şi a aprobat ordinea de zi a congresului.

Cu prilejul semicentenarului unirii Transilvaniei cu România

BUDAPESTA. — Luni seara, Dumitru Turcuş, ambasadorul României la Budapesta, a oferit o gală de filme în saloanele ambasadei. Au participat reprezentanţi ai vieţii cultural-artistice din capitala ungară, membri ai misiunilor diplomatice.

• *BERNA. — Ambasadorul României la Berna, Ion Georgescu, a ţinut în faţa coloniei române şi a unui număr de cetăţeni elveţieni care au trăit în ţara noastră o conferinţă. S-au prezentat apoi filmele „Coşbuc" şi „Mamaia", după care a urmat un cocteil.*

PARIS. — În cadrul emisiunii „Ce jour là...", televiziunea franceză a transmis duminică un program consacrat aceluiaşi eveniment. Programul a cuprins imagini reprezentînd intrarea lui Mihai Viteazul în Alba Iulia, unirea principatelor române, războiul de independenţă, luptele de la Mărăşeşti, precum şi secvenţe filmate din actualitatea României socialiste.

În oraşul Bayonne, situat în vestul Franţei, a avut loc duminică o manifestare, în cadrul căreia prof. dr. G. A. Pordea, autorul cărţii „Transilvania", recent apărută la Paris, a ţinut o conferinţă intitulată „Transilvania, citadelă a latinităţii".

• *BUENOS AIRES. — În saloanele ambasadei române din Buenos Aires a fost organizată o conferinţă la care ambasadorul Victor Florescu a înfăţişat momentele principale ale luptei poporului nostru pentru făurirea statului naţional unitar şi pentru eliberarea naţională. După conferinţă a avut loc o gală de filme documentare româneşti.*

RABAT. — Cu prilejul sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, posturile de radio din Rabat au transmis o emisiune consacrată interpreţilor Ion Voicu şi Arta Florescu.

Pe marginea Congresului Partidului radical

Un răspuns amînat

Preocuparea dominantă în rîndul partidelor care formează actuala Federaţie a stîngii franceze gravitează în prezent în jurul problemei reunirii acestor formaţii în cadrul unui partid nou „democrat-socialist", cu structuri modernizate. După cum este cunoscut, Partidul socialist S.F.I.O. urmează să aibă rolul de coloană vertebrală a noii formaţiuni politice. Atît S.F.I.O., cît şi Convenţia cluburilor republicane s-au pronunţat deja, cu ocazia conferinţelor lor naţionale, în favoarea fuzionării.

Cea de-a treia formaţie politică a Federaţiei stîngii, Partidul radical, s-a pronunţat abia zilele trecute. Cu prilejul congresului său anual, radicalii au refuzat fuziunea, declarînd că nu pot adera la doctrina Partidului socialist, aşa cum a fost definită recent de S.F.I.O. Cel de-al 65-lea congres al Partidului radical a constituit un adevărat barometru pentru

CORESPONDENŢA DIN PARIS DE LA AL. GHEORGHIU

starea de spirit actuală a membrilor săi, foarte divizaţi. Acest congres agitat, care a relevat divergenţele profunde ce macină unul din cele mai vechi partide ale Franţei. O slabă minoritate dintre participanţi, în frunte cu preşedintele Billieres, s-a pronunţat pentru fuziune; curentul majoritar al lui Gaillard s-a manifestat ostil fuziunii, dar favorabil orientării spre centru.

În condiţiile actuale, după cum a reieşit din dezbaterile congresului, radicalii preferă o asociaţie de tip confederal fie cu noul partid, dacă acesta se va crea, fie cu unele din vechile grupări din sînul Federaţiei stîngii democratice şi socialiste. Aceasta, spun „majoritarii", ar asigura oricum radicalilor existenţa lor mai departe în cadrul unui partid autonom. De fapt radicalii mărturisesc că ar prefera să continue experienţa de tip federal, eventual relansarea Federaţiei stîngii. În eventualitatea acestei alternative ei apreciază că ar trebui remediate relele de care suferă federaţia — absenţa unei audienţe largi în mase, slaba activitate politică, lipsa de dinamism, incapacitatea de a formula opţiuni de interes naţional în perspectiva viitoarelor alegeri prezidenţiale.

După părerea observatorilor politici de la Paris, congresul radicalilor a marcat o aluncare vizibilă spre centru.

Congresul nu a fost lipsit de lovituri de teatru în spiritul cunoscutelor tradiţii radicale de pe vremea lui Herriot: demisia neaşteptată a preşedintelui Billières, ca expresie a unor nemulţumiri faţă de felul în care se desfăşurau la un moment dat lucrările congresului; apelul patetic către acesta de a nu părăsi postul său; Billières emoţionat de această „solicitare unanimă" acceptînd... să-şi retragă demisia! etc. etc. Observatorii îl caracterizează ca un congres care nu a reglementat nimic. Concluziile sale au fost deseori formulate lapidar în fraza: „Trebuie să aşteptăm". Ce anume? Congresul extraordinar al partidului din ianuarie anul viitor. Atunci Billières va raporta asupra convorbirilor sale cu socialiştii şi cu reprezentanţii Convenţiei cluburilor republicane în legătură cu crearea noului partid socialist. Tot atunci vor fi definite obiectivele programului şi mijloacele de acţiune ale radicalilor.

La 4 decembrie, reprezentanţii S.F.I.O. şi ai cluburilor republicane vor discuta din nou problema creării partidului unic al stîngii necomuniste. Unii lideri ai S.F.I.O. au precizat că nu se vor face în nici un caz presiuni asupra radicalilor. Noul partid va putea fi creat şi fără prezenţa lor. Radicalii vor avea timp să reflecteze şi după aceea. Dar, după părerea majorităţii observatorilor, şansele unităţii stîngii franceze sînt compromise pentru o anumită perioadă de timp.

O HOTĂRÎRE CARE NU POATE CONTRIBUI LA REGLEMENTAREA PROBLEMEI COREENE

Declaraţia M.A.E. al R.P.D. Coreene

PHENIAN 2 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al R.P.D. Coreene a dat publicităţii o declaraţie în care respinge rezoluţia adoptată la 27 noiembrie de Comitetul politic al Adunării Generale a O.N.U., în problema invitării numai a reprezentanţilor Coreei de sud la discuţiile din cadrul O.N.U. în legătură cu problemele referitoare la Coreea.

În declaraţie se subliniază că această hotărîre discriminatorie nu poate contribui la reglementarea problemei coreene. R.P.D. Coreeană trebuie să ia parte în mod necondiţionat la aceste discuţii.

Guvernul R.P.D. Coreene consideră neavenită orice rezoluţie a O.N.U. adoptată fără participarea şi acordul reprezentanţilor săi şi care este contrară intereselor poporului coreean.

NOI ADEZIUNI LA P. C. FRANCEZ

PARIS 2 (Agerpres). — În 1968 au fost înregistrate aproape 55 000 de noi adeziuni la Partidul Comunist Francez. Această cifră este cea mai ridicată din ultimii 20 de ani, a declarat Georges Marchais, membru al Biroului Politic al P.C.F. Din cele 96 de federaţii, cît numără partidul comunist în întreaga ţară, 84 şi-au sporit efectivul membrilor lor. Au fost de asemenea constituite 1 020 de noi celule în întreaga ţară, dintre care 475 în întreprinderi.

Manifestaţii împotriva menţinerii forţelor N.A.T.O. pe teritoriul Italiei

ROMA 2. — Corespondentul Agerpres Giorgio Pastore transmite: În întreaga Italie s-au desfăşurat în ultimele zile sute de manifestaţii de solidaritate cu lupta de eliberare a poporului vietnamez, împotriva menţinerii forţelor N.A.T.O. pe teritoriul Italiei şi pentru un nou curs în politica externă a ţării, îndeosebi în ce priveşte atitudinea faţă de alianţa atlantică. La Florenţa, peste 20 000 de persoane, după ce au participat la o demonstraţie pe străzile oraşului, s-au adunat în Piazza degli Uffizi la un miting în cadrul căruia au luat cuvîntul reprezentanţi ai diferitelor partide politice şi ai organizaţiilor democratice. Mari manifestaţii s-au desfăşurat şi în oraşele Palermo, Catania şi Caltanisetta, precum şi în mai multe localităţi din provincia Piemont. În cursul manifestaţiilor a fost iniţiată o nouă campanie de colectare de medicamente destinate luptătorilor şi populaţiei din Vietnamul de sud.

O.N.U.

DEZBATERILE DIN COMITETUL JURIDIC

INTERVENŢIA REPREZENTANTULUI ROMÂN

NEW YORK. — Trimisul special Agerpres Nicolae Ionescu transmite: În Comitetul juridic al Adunării Generale au început dezbaterile în legătură cu raportul primei sesiuni a Comisiei Naţiunilor Unite pentru dreptul comercial internaţional.

Această comisie a fost creată la cea de-a 22-a sesiune a Adunării Generale în scopul examinării posibilităţilor de armonizare şi unificare progresivă a instituţiilor, instrumentelor şi procedurilor juridice folosite în sfera activităţilor de comerţ, în vederea reducerii sau înlăturării obstacolelor ce stau în calea dezvoltării comerţului internaţional.

Pronunţîndu-se în favoarea programului adoptat la prima sesiune a comisiei, care prevede studierea cu prioritate a problemelor privind comerţul internaţional de mărfuri, plăţile internaţionale şi arbitrajul internaţional, delegatul român, Gheorghe Secarin, a subliniat că activitatea comisiei trebuie să concorde cu scopurile şi principiile Cartei Naţiunilor Unite, potrivit cărora această organizaţie trebuie să acţioneze ca un centru de armonizare a eforturilor statelor pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale şi dezvoltarea cooperării.

Ca organism plasat în centrul acestor eforturi în ce priveşte relaţiile comerciale, a arătat delegatul român, activitatea comisiei trebuie să reflecte procesele pozitive care au loc în lumea de azi, favorizînd acele instituţii, proceduri şi mijloace care corespund cerinţelor cooperării internaţionale. Aceasta presupune stabilirea de raporturi între naţiuni pe baza manifestării libere a voinţei lor în exercitarea atributelor fundamentale cu care sînt înzestrate ca entităţi suverane, independente în hotărîrile şi acţiunile lor.

agenţiile de presă transmit:

Victorie a forţelor progresiste japoneze. Fostul preşedinte al Asociaţiei învăţătorilor din Okinawa, Chobyo Yara, care a cîştigat la 10 noiembrie primele alegeri pentru desemnarea şefului organului executiv în Insulele Ryukyu, din care face parte şi Okinawa, a fost duminică instalat oficial în acest post. Tot duminică au avut loc alegerile pentru desemnarea noului primar al oraşului Naha, capitala Okinawei. Rezultatul scrutinului constituie o nouă victorie a forţelor progresiste. Ryosho Taira, candidatul „Partidului maselor socialiste", sprijinit de Consiliul de luptă unită a partidelor progresiste, a cîştigat cu o majoritate zdrobitoare. Victoria lui Taira, ca şi a lui Yara, este considerată de observatorii politici din capitala niponă ca o expresie a voinţei locuitorilor Okinawei de realipire la Japonia imediat şi necondiţionat şi de desfiinţare a oricăror baze militare americane.

O delegaţie a P.C. din Austria a sosit luni la Moscova la invitaţia C.C. al P.C.U.S.. Delegaţia este compusă din Franz Mühri, preşedintele partidului, Friedl Fürnberg, membru al Biroului politic şi secretar al C.C., şi Alfred Ruschitzka, membru al Biroului politic al C.C. al P.C. din Austria.

Guvernul iranian a ordonat încetarea operaţiunilor desfăşurate în ţară de companiile „Investors Overseas Services" şi „International Investment Trust", ambele cu sediul la Geneva, deoarece „activitatea lor are efecte dăunătoare asupra economiei ţării". Un comunicat al Băncii centrale a Iranului a precizat că cele două societăţi au transferat din ţară capitaluri iraniene în valoare de mai multe milioane dolari.

Congresul Naţional al Partidului Dreptăţii, care a avut loc recent la Ankara, a reales, pentru a treia oară consecutiv, în funcţia de preşedinte pe Suleyman Demirel, actualul prim-ministru al Turciei.

Secretarul general al Uniunii marocane a muncii, Mahjoub ben Seddik, care a fost întemniţat din iulie 1967, a fost pus duminică în libertate, fiind graţiat de regele Hassan al II-lea. El fusese condamnat la 18 luni închisoare, întrucît luase poziţie împotriva guvernului marocan.

Preşedintele ales al S.U.A., Richard Nixon, a anunţat că l-a numit pe dr. Henry A. Kissinger, profesor la Universitatea Harvard, consilier prezidenţial pentru problemele securităţii naţionale. Răspunzînd la întrebările ziariştilor, Richard Nixon a arătat că printre problemele de politică externă cele mai presante, care vor sta în faţa guvernului său, se află cea a încetării războiului din Vietnam şi a reducerii tensiunii în Orientul Apropiat. Nixon s-a referit, de asemenea, la necesitatea ca Statele Unite să ducă negocieri cu Uniunea Sovietică într-un larg cerc de probleme, printre care el a evidenţiat ca fiind cea mai importantă reducerea producţiei de armament nuclear defensiv şi ofensiv.

Primele măsuri de ordin economic şi financiar, figurînd în planul de însănătoşire economică decretat de guvern şi aprobat de Adunarea Naţională Franceză săptămîna trecută, au intrat în vigoare începînd de ieri. În cadrul acestor măsuri figurează o serie de majorări de preţuri. Primul-ministru, Couve de Murville, a început consultările cu conducătorii organizaţiilor patronale, sindicale şi profesionale, pentru a examina în comun problema evoluţiei preţurilor şi consecinţele acesteia asupra situaţiei sociale şi economice.

Colocviul „Societăţii Mihai Eminescu", pe tema „Latinitatea în spaţiul lingvistic românesc" a avut loc la Freiburg (R. F. a Germaniei). Au prezentat comunicări acad. Constantin Daicoviciu, prof. Mihai Isbăşescu şi alţii.

Expoziţia „Peisaje şi tipuri din Republica Socialistă România" s-a deschis sub auspiciile filialei din Turku a Asociaţiei de prietenie Finlanda-România.

O seară culturală dedicată poeziei româneşti a fost organizată de Societatea argentineană a scriitorilor. Manuel Serrano Pérez, profesor la Universitatea din Tucumán (Argentina), a vorbit despre dezvoltarea poeziei româneşti. Au fost recitate versuri din operele unor cunoscuţi poeţi români.

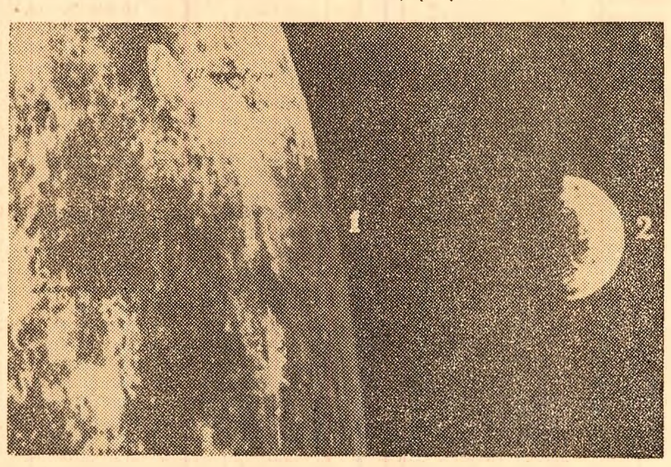

În timpul zborului staţiei automate sovietice „Zond-6" (10—17 noiembrie) s-a efectuat în două rînduri fotografierea Lunii şi Pămîntului. Prima oară în cursul zborului spre Lună s-a fotografiat întreaga suprafaţă luminată a Lunii pentru determinarea proporţiilor şi formei ei. A doua oară s-a urmărit obţinerea de fotografii de proporţii cît mai mari în scopul măsurării fotogrametrice şi cartografierii părţii invizibile a Lunii. În acest scop, axa optică a aparatului aerofotografic a fost orientată în aşa fel încît să poată fi luată şi imaginea Pămîntului. Luna (1) a fost fotografiată de la o distanţă de aproximativ 3 300 km, iar Pămîntul (2) de la o distanţă de aproximativ 388 000 km.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.360